

PRIROČNIK ZA ŠPORTNA DRUŠTVA V RURALNEM OKOLJU

PRIROČNIK ZA ŠPORTNA DRUŠTVA V RURALNEM OKOLJU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRIROČNIK ZA ŠPORTNA DRUŠTVA V RURALNEM OKOLJU

- Spoznajte izkušnje in zgodbe športnih društev iz sedmih evropskih držav v okviru projekta Villages on the Move Go.
- Naučite se, kako razviti svoj športni klub z izobraževanjem več trenerjev
pridobivanjem prostovoljcev
organizacijo prireditev in tekmovanj
sodelovanjem z okoliško skupnostjo
povezovanjem s turizmom
prilagodljivostjo

VSEBINA

UVOD	7
CROSSKOVACSI	9
Študija primera 1: Prostovoljci na športnih prireditvah	10
Študija primera 2: Vključevanje staršev	12
Študija primera 3: Preprečevanje staranja v športnih društvih	14
CSI	16
Študija primera 1: Glavni dogodek - promocija športa in kluba	17
Študija primera 2: Premagovanje družbenih ovir in ovir na področju plačilne zakonodaje - upoštevanje TA and povečanje ozaveščenosti	19
Študija primera 3: Operativno okolje in finančna podpora	22
ESLI	24
Študija primera 1: Športni petek (Študija primera o fire souls kluba Haukivuoren kisailijat ry).....	25
Študija primera 2: Dogodek ob očetovskem dnevu ter promocija lokalnih športnih klubov in dejavnosti (Študija primera o tradicionalnem dogodku, organiziranem Športna zveza južnega Save/ESLI).....	27
Študija primera 3: Vključevanje priseljencev (Monaliikury/Ayisat Yusuf)	29
IPLeiria	31
Študija primera 1: Preživetje majhnih šol, specializiranih za šport na prostem	32
Študija primera 2: Kako spodbujati nove/različne športe?	35
Študija primera 3: Pomen konkurence v malih specializiranih klubih v posebnem športu "race walk"	38
KUAS	40
Študija primera 1: Združevanje članov kluba in vključevanje družin	41
Študija primera 2: Poletne počitniške dejavnosti za otroke	43
Študija primera 3: Praznovanje državnega praznika (Študija primera na fire souls "Vilkaviškis nordic walking club")	45
LFO	47
Študija primera 1: Plesna šola Clara Leão - kjer lahko pleše vsak!	48
Študija primera 2: Center Orientation Club - Sodelovanje z družinami	50
Študija primera 3: Manuel Sousa – Nikoli ne obupajte nad športom.....	53
ŠPORTNA ZVEZA SLOVENIJE	55
Študija primera 1: Aktivne šolske skupnosti.....	56
Študija primera 2: Veter v laseh (Veter v laseh)	59
Študija primera 3: Življenje je košarka	61

UCLL	64
Študija primera 1: Prostovoljcem prijazen športni klub	65
Študija primera 2: Neizobraženi trenerji.....	68
Študija primera 3: Odpravljanje zaskrbljenosti staršev	70
XAMK	72
Študija primera 1: Nova inovacija plesnega tekmovanja mladih članov kluba	73
Študija primera 2: Gimnastični klub razvija lasten izobraževalni sistem, da bi pridobil več trenerjev in bolj kakovostne treninge.....	75
Študija primera 3: Spodbujanje telesno aktivnega življenjskega sloga z digitalnim orodjem Thing Link and Seppo.io	78
FIRE SOULS	80
RAZPRDELNICA	124

KLJUČNE BESEDE

Športne panoge

Košarka - str. 61

Ples -str. 41, 43, 48, 73

Gimnastika - str. 75

Kajtanje - str. 17

Prosti čas - str. 45

MTB - str. 10

Narava - str. 35

Nordijska hoja - str. 45

Orientacija - str. 50

Dejavnosti na prostem - str. 43, 78

Tek - str. 10

Upravljanje športnih klubov

Organizacija odbora/komiteja - str. 65

Oblikovanje skupnosti - str. 70

Kampiranje-str.12

Trenerji-str.68,75

Tekmovanje - str. 38

Raznolikost- str. 22, 35

Vključevanje- str. 12

EU-projekti - str. 56

Dogodki/ Športni-dogodki- str. 10, 17, 19, 27, 41, 42, 50, 59, 73

Nacionalni-projekti - str. 59

Pomladitev/mladina - str. 14, 38, 65, 73

Inovacije -str. 17, 27, 32, 48, 73

Sposobnost prilagajanja - str. 19, 32, 53, 68

Turizem, pridobivanje mladih članov - str. 14

Prostovoljci - str. 10, 65

Športni klubi v svojih skupnostih

Za vse generacije - str. 41

Razvedrilo - str. 43

Vloga družbe str. 12, 25, 27, 50, 70

Strahovi - str. 70

Enakost med spoloma - str. 29

Vključenost/inkluzivnost/

šport za vsakogar - str. 29, 48, 53, 59, 61

Otroci, starši - str. 12

Lokalna skupnost - str. 25

Večkulturnost - str. 17

Odprtost- str. 35

Telesna aktivnost - str. 78

Vztrajnost- str. 22

Šola - str. 56, 78

Sezonskost- str. 32

Souporaba sredstev - str. 68

Podpora - str. 22

Tematski dnevi - str. 41, 45

Tradicija - str. 25

UVOD

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) in Evropska unija sta na splošno potrdili koristi telesne dejavnosti za zdravje. Glede na to so svetovne politike in pobude za spodbujanje telesne dejavnosti prihajajo iz različnih družbenih sektorjev, in sicer iz organizacij, ki se ukvarjajo z zdravjem, izobraževanjem, športom, mladino, starostjo ali socialnimi dejavnostmi.

Športni klubi so pomembni akterji na tem področju, saj poleg telesne dejavnosti prek družbeno-kulturnih procesov spodbujajo socialno interakcijo, krepijo občutek kraja in skupnosti, številne koristi za telesno in duševno zdravje pa pomembno prispevajo k dobremu počutju. Obstajajo dokazi o boljših psiholoških in telesnih zdravstvenih rezultatih udeležencev klubskih (ekipnih) športov v primerjavi s tistimi, ki se ukvarjajo z bolj osamljenimi športi. Poleg tega so športni dogodki, zlasti v majhnih skupnostih, verjetno pomembno orodje za spodbujanje kulturne izmenjave in socialnih omrežij ter imajo zaradi turističnih stroškov nezanemarljiv ekološki vpliv na lokalno gospodarstvo. Zato je zlasti na najbolj oddaljenih podeželskih območjih delo majhnih športnih klubov dragoceno z različnih vidikov.

MADŽARSKA

CROSSKOVÁCSI

Športno in okoljsko društvo Crosskovacsi

Kljub temu je odprtje novega športnega kluba ali spodbujanje celovitosti že obstoječih klubov na podeželju, kjer ni prebivalcev, lahko izziv. Športni klubi potrebujejo prostore, opremo in finančna sredstva

in verjetno še najbolj ljudi. Ljudje, ki so dovolj pogumni, da prevzamejo tveganje in začnejo nekaj novega (podjetniki), vodje, trenerji, člani (stari in novi za postopno obnavljanje baz), udeleženci, prostovoljci (v neprofitnem okolju) in vodje. Ključni so neformalni voditelji, ki sledijo skupnemu cilju in si prizadevajo za vključevanje skupnosti. Zlasti so pomembni pri premagovanju strahov in odporov, ki so povezani z začetkom moteče športne dejavnosti ali s strani invalidov in/ali njihovih družin.

Ta priročnik je rezultat projekta Erasmus + Villages on the Move GO (VOMGO)¹ in je sestavljen iz dveh delov. Prvi del vsebuje sedemindvajset študij primerov (po tri od vsakega od devetih projektnih partnerjev) iz sedmih evropskih držav, v katerih so pobude za spodbujanje telesne dejavnosti, ki krepi zdravje (HEPA), podprla podeželska športna društva in/ali so povezane z Ljudskimi športi. Izbrane študije primerov zajemajo te teme in ponujajo navdihujoče primere, kako se uspešni športni klubi, šole ali pobude odzivajo na izzive, ki se pojavljajo vsak dan, ne glede na državo ali šport. V dokumentu so študije primerov razvrščene po abecednem vrstnem redu glede na projektne partnerja. V drugem delu priročnika je predstavljena skupina neformalnih voditeljev - Fire Souls, ki so imeli ključno vlogo pri prizadevanjih podeželskih športnih društev, vključenih v projekt VOMGO. Fire souls so razvrščene po abecedi.

¹ Namen projekta VOMGO je prispevati k spodbujanju ozaveščenosti in HEPA, kar je eden glavnih ciljev športne politike EU. Osredotoča se na podporo in krepitev prostovoljnih dejavnosti v športu ter socialno vključevanje in enake možnosti za podeželske državljane, priseljence in begunce, da bi bil šport na voljo vsem.

Študija primera 1: Prostovoljci za športne dogodke

Ključne besede: *volunteers-retention, volunteers-training, sport-events, running, MTB*

Ozadje

Športno in okoljsko društvo Crosskovacsi vsako leto organizira tri večje dirke. Naš največji dogodek pa je maraton Cross- kovacsi, ki ga organiziramo vsako leto junija. Dogodek ni le tekmovanje športnikov, temveč tudi družbeno središče in regionalna privlačnost z močno socialno povezanostjo. Poleg dirke MTB prav tako organiziramo tudi tek po stezi, ki se odvija dan po dirki MTB v juniju. Priprave na te dirke potekajo vse leto in zahtevajo ogromno prostovoljnega dela. Večina prostovoljcev ne dela vse leto za Crosskovácsi, vendar so njihove prostovoljne dejavnosti osredotočene na dirkalne dogodke. Njihove dejavnosti vključujejo pripravo proge, osveževanje točk, parkiranje, zaključno gradnjo/ razdiranje in registracijo, skrb za otroke, medtem ko njihovi starši tekmujejo, prevoz ljudi in stvari, zdravstvene in varnostne točke, trgovine, skladiščenje, gostinstvo. Ker večina nalog zahteva fizično delo, ni presenetljivo da je večina prostovoljcev mladih moških. Glavna starostna skupina je od 15 do 25 let, starejši so v vlogi vodij. Seveda so na vodilnih položajih prostovoljci, ki so starejši in so z dirko odraščali od njenih začetkov pred več kot 20 leti. Večinoma so stari med 45 in 55 let in želijo svoje izkušnje in znanje prenesti na mlajšo generacijo.

Izziv

Pri mladih prostovoljcih obstajata dva glavna izziva. 1, Prvi je, da jih usposobimo do točke, ko ne potrebujejo več usmerjanja, ampak lahko delujejo samostojno, po možnosti tudi v primeru posebnih, nepričakovanih situacij. 2, drugi je njihova ohranjanje. Ko so enkrat "zasvojeni" in so zbrali dovolj znanja in spretnosti, bi bilo lepo, če bi to

ohranjali na dolgi rok. To ni enostavno, saj so pri starosti, ko običajno vstopijo v našo dirko, stari 16 let, imajo veliko prostega časa ter niso poklicno in družinsko usmerjeni. Z vstopom v visokošolsko izobraževanje ali v svet dela jim lahko bolj natrpan urnik prepreči, da bi za prostovoljstvo žrtvovali toliko časa kot prej.

Rešitev

1. Usposabljanje: običajni postopek usposabljanja novih prostovoljcev je "učenje z delom". Mladi delajo pod vodstvom izkušenejše osebe, pri tem pa se naučijo bistva svojega dela. Da bi jim pri tem pomagali in da bi dirko videli v vsej njeni kompleksnosti (ne le naloge na svojih položajih), je Crosskovacsi pripravil gradivo za usposabljanje, v katerem so zbrane vse potrebne informacije o organizaciji dirk na prostem. Občasno organiziramo usposabljanja in informativne dneve za naše nove prostovoljce.
2. Ohranjanje prostovoljcev. Glavni motivacijski dejavniki za prostovoljno delo v združenju so "dobro počutje" in "občutek koristnosti". Poskušamo vzpostaviti dobro vzdušje, saj delujemo kot središče, ki vključuje tudi dodatne dejavnosti, kot so izleti, zabave in gostinski lokali. Naši mednarodni projekti prispevajo h krepitvi ekipe in dajejo priložnost tudi za skupne dejavnosti.

Študija primera 2: Vključevanje staršev

Ključne besede: *Family-role, engagement, camp, kids, parents*

Ozadje

Številni predani športni trenerji in učitelji telesne vzgoje so prepričani, da je njihov uspeh pri motiviranju in vztrajanju otrok pri športu nemogoč brez sodelovanja njihovih staršev. Eden od navdušenih trenerjev, ki se ne le strinja s tem prepričanjem, ampak si tudi dejavno prizadeva, da bi ga dosegel, je madžarski Fire Soul Gyula. Gyula je učitelj telesne vzgoje, ki ga na sprehodu po ulicah njegovega mesta vedno ustavijo navdušeni otroci in starši, da bi se z njim pogovorili, in nikoli ne zamudi priložnosti, da bi ljudi spodbudil k ljubezni do gibanja.

Izziv

Izziv, kako mlade otroke pritegniti k športu, je lahko zelo odvisen od okolja, ki jih obdaja. Majhni otroci še vedno odsevajo svoje starše. Gyula se je na taborih vedno trudil, da bi se otroci prilagodili pravilom taborov, se posvetili športu in se navdušili nad ekipnim duhom. Vedno so bili otroci, ki so bili hiperaktivni in jih je bilo težko pripraviti do tega, da bi se primerno obnašali, ali pa so bili plašni in jih je bilo težko vključiti. Poleg taborov je težko doseči vsakodnevno motivacijo za vztrajanje pri usposabljanju.

Rešitev

Zato si je Gyula vedno prizadeval, da bi v dejavnosti vključil starše. Organiziral jih je kot spremljevalce in pomočnike na taborih, dovolil jim je celo vodenje nekaterih manjših dejavnosti. Starši in otroci so skupaj povedali glavna načela tabora, vključil jih je v skupne pevske in športne dejavnosti ter jim dal nekaj odgovornosti, da so začutili, da so cilji njihovi. Pri vsakodnevni dejavnosti je organiziral vzporedna športna srečanja za starše. Medtem ko so se otroci igrali na nogometnem igrišču, so njihovi

starši bcali žogo na drugem igrišču. Za otroke in starše so organizirani tudi skupni kolesarski izleti. Tako ne le, da otroci ostanejo bolj motivirani in se od začetka počutijo čustveno varnejše, ampak tudi starši postanejo male fire souls športa in pomagajo Gyuli širiti ljubezen do športa v regiji.

Študija primera 3: Preprečevanje staranja v športnih društvih

Ključne besede: *Rejuvenate, Tourism, recruiting young members*

Ozadje

Na žalost je v številnih športih staranje resen problem, saj v številnih športnih zvezah ni dovolj mladih športnikov. V pogovoru z madžarskim gasilcem Lászlóm Schönviszkyjem (predsednikom Madžarkse turistične zveze) smo izvedeli, da je pridobivanje novih članov v zvezo pogosta težava. Dejstvo, da če imajo ti športni klubi dolgo zgodovino, še ne pomeni, da bodo postali priljubljeni med mladimi.

Izziv

László nas je opozoril, da potrebujejo veliko časa in dela, da bi pritegnili nove ljudi, zlasti mlade. Zelo so vezani na svet IKT in težko jih je premakniti iz njihovega spletnega sveta. Dejal je, da je težko pritegniti tudi ljudi srednjih let, saj so zaposleni z vzdrževanjem družine.

Rešitev

V madžarskem turističnem združenju si prizadevajo pomladiti članstvo z obiskovanjem šol in popularizacijo kluba. Prav tako bi radi pritegnili mlajše člane prek njihovih staršev in starih staršev - kar je lahko dobra rešitev, saj so izleti kot nalašč za prijeten družinski program. K sreči je veliko prostovoljcev, ki jim pomagajo popularizirati združenje med mlajšimi. Ena med pomembnejšimi koraki je bila izdelava spletne strani na Facebooku, kjer lahko obiskovalci zlahka izvedo več o športu in programih (uporabljajo tudi plačane oglase). Prostovoljci objavljajo precej pogosto, tako da so ljudje vedno na tekočem. Prizadevajo si organizirati programe, ki so lahko zanimivi tudi za mlajše starostne skupine - poudarjajo tudi lepoto naravnih vrednot, kar je pomembno, ker

lahko pritegne več ljudi. László pravi, da je glavni cilj združenja spodbuditi ljudi, da o športu razmišljajo kot o dejavnosti, ki pomaga ohranjati telo in duha ter je vredna truda.

CIPER

CSI

Center for Social innovation

Študija primera 1: Glavni dogodek - promocija športa in kluba

Ključne besede: *Innovation, multiculturality, sport-events, kitesurfing, capital letter in Innovation*

Ozadje

Šola kajtanja Kahuna Surfhouse je bila ustanovljena leta 2008 in se nahaja na plaži Softades v kraju Kiti v Larnaki na Cipru. To je edina plaža za kajtanje z licenco vlade Republike Ciper.

Tamkajšnji fantje so za šolo izbrali to mesto, saj ima najboljše pogoje za kajtanje skozi vse leto na otoku. Šolo so ustanovili s konceptom življenja onkraj obale.

So prizemljena ekipa, ki je ta center ustanovila iz ljubezni do športa. So strastni navdušenci kajtanja in vsa, kar ga spremlja. So odlična mešanica domačinov in turistov, vseh različnih stopenj kajtanja in vseh narodnosti. Na tej plaži boste srečali začetnike kot tudi profesionalce. To je velika prednost za obiskovalce, saj se resnično povežejo s Ciprčani in se lahko pogovarjajo o svojem napredku v kajtanju.

Izziv

Eden od začetnih in največjih izzivov, s katerimi se je soočil Elias, je bila promocija tega športa. Bilo je zelo težko, ker kajtanje ni dobro poznan šport. Nihče ni vedel zanj. Oblasti o tem niso vedele, prav tako ne vlada. Vsak, s katerim se je pogovarjal v prvih dneh, ga je čudno pogledal. Niso vedeli, o čem govori in kaj je kajtanje. Nekaterim ljudem se je to zdelo nevarno in to je bil dober razlog, da se s tem niso ukvarjali. V začetnih fazah je bilo vse težko! Za vsako vrsto dovoljenja je bila

v ozadju težava. Za pripravo uradnih dokumentov ali dovoljenja za uporabo morja je moral opraviti obsežne birokratske postopke; na poti so se vedno pojavljale ovire. To ga je spodbudilo k oblikovanju lastnih zamisli za uspeh.

Rešitev

Danes Kahuna ponuja nastanitev ob plaži, možnost potovanja po otoku, hrano in pijačo ter delovne izkušnje z Eliasom, ki ima 20 let izkušenj s kajtanjem in 11 let pedagoških izkušenj. Razvil je raznolik ciljni trg različnih starosti in narodnosti, ki ga sestavljajo Ciprčani in turisti, zato je zelo privlačen za prostovoljce, ki šele začnejo poučevati in želijo pridobiti izkušnje s poučevanjem ljudi z različnimi jeziki in kulturnimi ozadji. Prav tako je poskrbel, da je kraj odličen za učenje, brez koral, brez strašljivega morskega življenja, brez močnih morskih tokov in zelo toplih temperatur morja. On in njegova ekipa uspelo v celoti olajšati klub, da se zagotovi vse potrebe, in želi kitesurfer, njihova družina in prijatelji in gledalci tega športa. On in njegova ekipa uspelo v celoti olajšati klub, da se zagotovi vse potrebe, in želi kitesurfer, njihova družina in prijatelji in gledalci tega športa. Postaje za pranje opreme, travnate površine za spuščanje in pristajanje jadralnih zmajev ter prostor za shranjevanje zmajev. To se sliši kot nekaj, kar mora imeti vsak klub, vendar če do tega pridete sami, korak za korakom, potem to nekaj šteje. Za deskarje je to del njihove kulture, zato ga cenijo. Prizadeva si tudi za mednarodno mrežo in organizacijo dogodkov. King of Kite, zamisel je bila, da bi na začetku dvignil ciprsko raven kajtanja, saj bi na tovrstnih dogodkih sodelovali tudi ljudje iz tujine, ne le Ciprčani. Meni, da bodo Ciprčani opazovali in izkusili visoko število udeležencev iz tujine, kar jim bo predstavljalo izziv. Nato je želel, da bi King of Kite dosegel široko udeležbo z udeleženci iz sredozemske regije in širše, iz evropske regije. Z modelom King of Kite cilja na sredozemska in panevropska tekmovanja z zmaji. Ko se udeležuje drugih tekmovanj in vidi, kako so organizirana in vodena, vidi, da gre klub v dobro smer. Naslednji načrti predvidevajo, da bi na Cipru gostovali pravo svetovno prvenstvo.

Študija primera 2: Premagovanje družbenih ovir in ovir za telesno aktivnost - upoštevanje telesne aktivnosti in povečanje ozaveščenosti

Ključne besede: *Resilience, change, sport pedagogy*

Ozadje

Ozadje kluba in njegov začetek sta povezana s Steliosovo osebno zgodbo. Stelios se ukvarja s športom. Nekoč je bil športnik in je diplomiral na športni akademiji v Grčiji, nato pa nadaljeval z magistrskim študijem, kjer se je specializiral za športni menedžment. Že od nekdaj je sanjal, da bi se ukvarjal s športno industrijo, čeprav je vedel, da je to področje na Cipru zelo težko. Zavedal se je težav, s katerimi so se srečevali kolegi in ljudje v tej panogi. Po končanem študiju si je zelo želel ustanoviti združenje/društvo/oddelek s poudarkom na športu. Želel je voditi športni klub, zato se je odločil za uradno registrirati in ustanoviti športno združenje. Dejstvo, da ima njegova žena podobno ozadje, je bilo ključnega pomena pri njegovi odločitvi. Je trenerka ritmične gimnastike, zato so bili prvi koraki narejeni s to vrsto športa. Njihov klub "Akamas sports association" je v mestu Pafos. Bil je prvo športno društvo v Pafosu in eden od ustanovnih članov Pan Ciperskega športnega društva. Žal se je soočil z nekaterimi težavami, zaradi katerih je bil več let zaprt. Leta 2006 so združenje ponovno registrirali, pri čemer so ohranili njegovo prvotno ime, in od takrat delujejo v združenju.

Z imenom "Akamas" so počastili ime prvega ustanovljenega združenja in poudarili pomen polotoka Akamas, ki je eden najbolj osupljivih podeželskih krajev na Cipru. Prav tako so menili, da si bodo obiskovalci, ki prihajajo z vseh koncev sveta, ime zlahka zapomnili in izgovorili.

Akamas je osrednja točka v mestu Pafos in prav tako želi biti osrednja točka športnega združenja v mestu Pafos in na Cipru.

Izziv

Stelios se je zavedal in spoznal, da se v sodobni ciprski družbi ljudje, ki študirajo šport, telesno vzgojo in ustrezne smeri, ob zaključku študija in iskanju poklicnih priložnosti soočajo z zidovi. Ciprska družba je polna številnih ovir, zaradi katerih so sanje in želje mladih strokovnjakov težko uresničljive. Kot je že omenil, se zdi, da organi, torej športni organi, občine itd., nimajo dovolj podpore, pomoči in razumevanja. Osebe, ki nadzorujejo, odločajo in so deležniki, so starejše, pripadajo drugi generaciji in zato zavračajo spremembe. Tako je po več kot petnajstih letih, ko je poskušal razumeti situacijo, prišel do zaključka, da se nič ne more spremeniti, če ne narediš koraka nazaj, ponovno oceniš in razmisliš. Ugotovil je, da je potreba po novih pristopih očitna.

Rešitev

Stelios se zdaj osredotoča na ozaveščanje ljudi o koristih telesne dejavnosti in športnega udejstvovanja. Zdaj ve, za kaj naj zaprosi, kaj naj doseže in kako naj to sporoči. Ko stopi v stik z javnostjo, pojasni, kaj želi doseči, kam želi iti in zakaj prosi za podporo. Zaveda se, da so se ljudje na njegovem območju oddaljili od športa. Na podlagi svojih izkušenj poskuša povečati ozaveščenost, pravilno obveščati ljudi in vztrajati pri svojih ciljih. Dobro izkorišča geografske in podnebne potenciale države ter si prizadeva za povečanje udeležbe v športu na nacionalnem in mednarodnem trgu. Svoja dejanja je utemeljil na dobro znanih športnih načelih in vrednotah. Kot je omenil, je vsa njegova energija, da bi se otroci in mladi naučili spoštovati drug drugega, naučili deliti z drugimi, zahtevati, kar jim pripada, uveljavljati svoje pravice, se pogajati in se umakniti, kadar se motijo. Poskuša sprožiti spremembe od širše družbe pa vse do nosilcev odločanja.

Prepričan je, da je TA ključnega pomena za zdravo družbo in ko deležniki to spoznajo in preidejo od teorije k praksi, potem bomo imeli boljšo in bolj zdravo družbo, poleg tega pa tudi boljši družbeni razvoj. Njegov klub podpira dobrodelne dogodke in sodeluje na številnih prireditvah, ki jim pomagajo ohranjati družbeno prepoznavnost. Vabijo jih na različne dogodke in vedno se jih udeležijo! Vabijo jih tudi v šole, kjer govorijo o športu, pripravljajo razstave in športne prireditve. Na splošno poskušajo otroke na vsak način motivirati za šport. Pomembno je omeniti, da njihov moto "Akamas Family" vključuje vse, ki sodelujejo pri njihovih dejavnostih.

Študija primera 3: Delovno okolje in finančna podpora

Ključne besede: *diversity, support, persistence*

Ozadje

Marios je še en fire soul, katerega osebna zgodba je prepletena z ustanovitvijo kluba. S športom se ukvarja že od otroštva. Ukvarjal se je s številnimi različnimi športi, vendar ga je navdušila predvsem košarka. Njegove izkušnje z različnimi športi so mu pomagale pri uspehu v košarki, kjer je najprej deloval kot igralec, nato pa kot trener. Ljubezen do športa ga je spodbudila k študiju na Akademiji za telesno vzgojo, kjer je postal učitelj telesne vzgoje. Ves čas študija se je aktivno ukvarjal s košarko in na trenerski ravni profesionalno sodeloval z ekipami visokega ranga. Vendar pa se je vedno zavedal, da mu je delo z otroki v veselje. Ko se je po študiju vrnil, se je zavedal, kako deluje sistem z združenji in zvezami na Cipru. To je bila prvotna iskra, ki jo je potreboval, zato se je odločil ustanoviti akademijo, ki bi zapolnila to vrzel. Želel je ustanoviti športno akademijo, ki bi se ukvarjala z vprašanji staršev o športih, ki bi bili primerni za njihove otroke. Zamislil si je center, ki bi otrokom omogočil, da se seznanijo s številnimi športi, tako da bi jih lahko usmerili v ustrezno okolje, ki bi bolje ustrezalo njihovi osebnosti in posameznemu primeru. Leta 2016 je ustanovil športno akademijo Talento.

Izziv

Mariosov največji in glavni izziv je trenutno prizorišče

na katerem deluje. Na začetku se je trudil, da bi našel mesto, poleg tega pa je svoje načrte za delovanje izvajal tako, kot je nameraval. Da bi zadostil potrebam svoje akademije, tj. raznolikosti dejavnosti in športov, različnim razredom za vsako stopnjo, ločenim razredom za odrasle in poudarku na kakovosti, je naletel na oviro, saj morata okolje in oprema ustrezati vsem ciljem akademije. Izposojevalnica, ki jo je sprva upravljal, je bila pogodbeno pod okriljem občine, zato se je njeno vodstvo nenehno menjavalo. Klub se je moral pogajati vsaki dve leti, kar je bilo zelo težko. Drugi velik izziv, ki delno vpliva na prvega, je finančna podpora. Marios išče sredstva za uresničitev svojih načrtov in hkrati išče kraj, kjer bi se akademija naselila kot trajnejša ustanova.

Rešitev

Klub ponuja edinstvene storitve za otok Ciper. To je odskočna deska za Mariosa in njegovo skupino. Odločen je, da bo našel podporo, ki jo potrebuje, in bo izčrpal vse možnosti za financiranje. Posvetil se bo vladnim priložnostim in programom ter se močno osredotočil na športno udejstvovanje otrok, podporo avtističnim otrokom in otrokom s posebnimi potrebami. Marios se zanaša na svojo ekipo. Očitno je, da jim zaupa, jih podpira in sprejema podporo v njihovem imenu. Začeli so skupaj in gredo skupaj, zato delujejo z enako motivacijo. Zagotovo jim to ponuja več priložnosti, saj v "projektu" ni sam.

Poleg tega ima Marios odprte oči. Poudarja, da se rad zgleduje po pobudah iz tujine. Večino idej, ki se trenutno izvajajo v njegovem klubu, so navdihnile pobude iz tujine. Prepričan je, da je mednarodno povezovanje pomembno in bo njegov klub približalo drugim organizacijam, pobudam in izmenjavi idej.

Študija primera 1: Športni petek

(Študija primera o požarnih dušah kluba Haukivuoren kisailijat ry)

Ključne besede: *Family, local community, tradition*

XAMK

Etelä-Savon Liikunta ry - Southern Savo Sports Federation

Ozadje

Športni klub Haukivuoren se nahaja v majhnem mestu Haukivuori na Finskem (2000 prebivalcev). Klub je bil ustanovljen leta 1945. V različnih obdobjih je klub ponujal različne dejavnosti in organiziral različne dogodke. Klub ima med letom približno 150 članov. Stanovalcem želijo zagotoviti različne možnosti in objekte za telesne dejavnosti. Klub ponuja široko paleto športnih možnosti za vse starosti.

Izziv

V številnih športnih klubih ali drugih organizacijah, ki prebivalcem ali ljudem na splošno omogočajo preživljanje prostega časa, je "generacijsko" sooblikovanje pogosto spregledano. Za otroke so organizirane redne dejavnosti, na primer tedenska skupina za floorball. Poleg tega so organizirane redne dejavnosti, na primer tedenska joga za starejše ljudi. Seveda ima to tudi velik socialni vidik - ne le koristi telesnih dejavnosti, temveč tudi preživljanje časa skupaj z vrstniki ali sovrstniki, ki želijo skupaj izkusiti nove načine telesnih dejavnosti.

Eden od izzivov je tudi, ko starši pripeljejo svoje otroke na dejavnosti, ki trajajo 45 minut ali do ene ure, da samo sedijo na hodniku in čakajo na otroke - ta čas bi lahko porabili veliko bolje, če bi razvili metode ali orodja za vključevanje staršev v dejavnosti.

Rešitev

V športnem klubu Haukivuoren kisailijat ry so za ta izziv razvili rešitev z vsakotedensko organizacijo "Liikuntaperjantai". Haukivuoren Kisailijat vsak petek organizira odprte dvourne dejavnosti za družine. Vabimo cele družine (otroke, starše, stare starše, bratrance in sestrične itd.), da se pridružijo. Udeleženci lahko svobodno izbirajo, katere dejavnosti želijo preizkusiti ali izvajati. Športni klub zagotavlja objekt, opremo in profesionalne inštruktorje. V novi dvorani Haukivuori je plezalna stena, vendar je nihče ne more uporabljati brez profesionalnega inštruktorja, zato klub ob petkih zagotovi inštruktorja za plezanje na steni. Udeležence spodbujamo, da sami izberejo dejavnosti, s katerimi se želijo ukvarjati (od nogometa do badmintona in drugih). Hkrati preživljajo čas z družino in drugimi ljudmi v varnem okolju s strokovnimi trenerji in inštruktorji. Na sezono je treba plačati majhno pristojbino (10 € na osebo ali 30 € na družino), kar je res malo (tudi za državni standard), če samo primerjamo, da lahko en obisk plezalnega centra stane več kot 20 €. S to idejo in njenim izvajanjem številke govorijo same zase. V petek je povprečno 30-40 udeležencev, v eni sezoni pa jih je bilo več kot 1200. Prihaja do novih izzivov, ki so se pojavili zaradi COVID19, ampak klub še vedno organizira "Liikuntaperjantai", samo pod skrbnim upoštevanjem nacionalnih priporočil in navodil. Pri tem je treba upoštevati tudi digitalizacijo, ki bo v prihodnosti igrala pomembno vlogo. Tovrstni tedenski dogodki so postali tradicija v Haukivuoriju in so odlično orodje za reševanje različnih izzivov trajnosti majhnih športnih klubov na podeželju, hkrati pa se lahko uporabljajo tudi v večjih športnih klubih v urbanih območjih.

Študija primera 2: Dogodek ob očetovskem dnevu ter promocija lokalnih športnih klubov in dejavnosti

Študija primera o tradicionalni prireditvi, ki jo je organizirala Juž nosavska športna zveza/ESLi)

Ključne besede: *Family, innovation, sport event*

Ozadje

Heino Lipsanen, nekdanji regionalni direktor Južnosavske športne zveze, je bil profesionalni tekač, ki je zmagoval na državnih tekmovanjih ter sodeloval in zastopal Finsko na mednarodnih dogodkih in tekmovanjih v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Na klubski ravni je zastopal Juvan urheilijat. Juva je majhna občina v južnem Savu. Heino je bil vedno navdušen nad športom in navdihovanjem drugih k športnemu udejstvovanju.

Izziv

Na območju južne Save je veliko različnih majhnih športnih klubov, ki želijo pridobiti nove člane in navdušiti otroke, da se pridružijo športnim ekipam na svojem območju. Družine vse več časa preživijo pred zasloni in vse manj časa namenjajo fizični aktivnosti.

Izziv: dogodek za vso družino

Izziv: spodbujanje zanimanja otrok za šport

Rešitev

Heino je leta 2006 prišel na idejo, da bi organiziral družinski dogodek (Biti aktiven skupaj z očetom) za očetovski dan in povabili lokalne športne klube, da družinam predstavijo svoje dejavnosti. Heino je kot oče tudi sam menil, da je tovrstna zamisel zelo pomembna tudi zato, da se dogodek razvije tako, da je vanj vključena celotna družina. Vsako leto dodamo druge dejavnosti ali povabimo nov

športni klub, da predstavi svoje dejavnosti. Z leti so bile dogodku dodane tudi dejavnosti, kot je poslikava obraza za otroke. Ker je očetovski dan v novembru in je vreme lahko zahtevno, se običajno osredotočajo na dejavnosti na ledu, kot so hokej na ledu, drsanje itd.

Dogodek se uspešno izvaja od leta 2006. Organizacija tovrstnega dogodka je lokalnim športnim klubom ponudila priložnost, da predstavijo svoje dejavnosti in poskušajo pridobiti nove člane. Lani je bil dogodek zaradi COVID19 organiziran nekoliko drugače, kot tedenski dogodek, na katerem so potekale različne dejavnosti za očete na območju južne Save. To se bo verjetno razvijalo še naprej.

Študija primera 3: Vključevanje priseljencev

(*Monaliikury/Ayisat Yusuf*)

Ključne besede: *inclusion, integration, gender equality*

Ozadje

Ozadje te študije primera je povezano z našo fire soul Ayisat Yusuf. Danes dela kot glavna inštruktorica v Monaliiku ry. Monaliiku ni le športni klub, temveč tudi edinstvena nevladna organizacija, ki revolucionarno spreminja večkulturno in njihovo socialno vključenost žensk, saj jim zagotavlja priložnosti za aktivnejšo vlogo v družbi. Priseljenci po vsem svetu, ki se ne morejo vključiti v lokalne skupnosti, bodo na dolgi rok stali veliko več, kot če bi vlagali v ustrezno vključevanje na začetku, ko so priseljenci veliko bolj motivirani, da postanejo aktiven del lokalnih skupnosti.

Izziv

Dandanes je migracij več kot kdaj koli prej. Integracija in vključevanje priseljencev sta po vsem svetu še vedno zelo zahtevna procesa. Nekatere države ponujajo integracijske procese, vključno z jezikovnimi tečaji ter pomočjo pri izobraževanju in poklicnem življenju. Toda ali je to dovolj? Na Finskem je veliko športnih klubov, ekip in organizacij, ki se jim lahko priseljenci pridružijo. Čeprav imajo priseljenci motivacijo in se tudi pridružijo nekaterim dejavnostim, jih hitro opustijo ali se jim pridružijo le nekajkrat. Organizacije, kot je Monaliiku, se morajo s temi težavami nenehno spoprijemati.

Rešitev

V Monaliiku so začeli s spodbujanjem prostovoljstva med samimi priseljenci (njihovimi člani).

Na ta način so spodbujali aktivno sodelovanje in omogočili pridobivanje izkušenj, ki bodo dragocene v poklicnem življenju priseljencev. Od tu tudi rešitev za zaposlitev priseljencev, kot je inštruktor/trener Ayisat. Takšne rešitve ne spodbujajo le vključevanja, enakosti itd., temveč olajšajo tudi druge postopke. Pridobivanje novih članov, komunikacija (zaposleni govorijo iste jezike kot člani itd.). Na ta način je tudi lažje pritegniti nove člane in motivirati druge priseljence, da se pridružijo športnim dogodkom in telesnim dejavnostim.

PORTUGALSKA

IPLeiria

Inštitut Politécnico de Leiria

Študija primera 1: Preživetje majhnih šol, specializiranih za šport na prostem

Ključne besede: *resilience, innovation, seasonality*

Ozadje

Učenje in izvajanje športov na prostem je lahko zelo odvisno od vremenskih razmer v regijah, kjer se podnebne razmere med letnimi časi zelo razlikujejo, kar velja za evropske države. Za smučanje je na primer potreben sneg, za deskanje na vodi pa ugodne morske razmere. Tako bodo najboljši pogoji za vadbo nekaterih športov, zlasti za začetnike, verjetno zagotovljeni le v določenem delu leta.

Svetovna zdravstvena organizacija priporoča, da se ljudje, ne glede na starostno skupino, večkrat tedensko ukvarjajo s telesno vadbo. Vendar pa je začetek ukvarjanja z novim športom, ki zahteva odmik od doma, lažji med šolskimi počitnicami in prazniki.

Za šole, specializirane za športe na prostem, je skupni učinek teh dveh zunanjih dejavnikov velika verjetnost, da se bodo med letom soočale z zelo nestabilnim povpraševanjem, kar neposredno vpliva na prihodke, operativne stroške in potrebe po človeških virih. Na Portugalskem so opisane razmere opazne v športnih šolah, katerih dejavnost je neposredno povezana z morjem. Pričakuje se, da bo povpraševanje po teh šolah poleti veliko, pozimi pa zelo majhno.

Izziv

Glavni izzivi šol, ki se spopadajo z nestabilnimi demandati, so: i) zagotoviti ekonomsko in finančno uspešnost šole ter njeno srednjoročno vzdržnost; ii) zagotavljanje kakovostnih storitev strankam; in iii) ohranjanje kohezivne ekipe zaposlenih, ki so usklajeni s kulturo in vrednotami šole.

Natančni odgovori na te izzive so še posebej pomembni za šole, ki delujejo na podeželju, daleč od velikih mest, kjer zaradi velikega števila potencialnih strank teh težav ni.

Izkušnje fire soul Miguela Andréja kažejo na nekatere možne rešitve

Ko je Miguel ustanovil akademijo za deskanje in deskanje na vodi, je šolo vodil kot podjetje. Vendar so se davčne obveznosti, povezane s to pravno obliko, izkazale za pretežke. Tako je prenehal z dejavnostjo podjetja in postal samostojni podjetnik.

Rešitev oziroma nasvet - poskusite delovati v obsegu, ki presega vaše zmožnosti. Obstaja več možnosti, kako se lahko ukvarjate s podjetništvom. Izberite pravno obliko in velikost podjetja, ki je ustrezata značilnostim dejavnosti. Preprosta in enostavna rešitev je verjetno najboljša.

Miguel se je vedno osredotočal na to, da bi strankam ustregel v skladu z njihovimi potrebami. Po priporočilu prejšnjih strank pridejo vsako poletje nove stranke ali pa pridejo na dodatne tečaje. Petnajstletne osebne izkušnje so dokazale, da je treba dobro ugotovljene rezultate trženjskih študij vedno jemati resno, svojim strankam zagotavljati dobre storitve, saj je ustni prenos informacij najučinkovitejša reklama.

Rešitev oziroma nasvet - posvetite se kakovostni storitvi in to se vam bo obrestovalo.

Po nekaj časa vodenja šole je Miguel začutil, da mu manjkajo vodstvene sposobnosti, zato se je prijavil na tečaj vodenja, kjer je izpopolnjeval svoje znanje in končal z diplomom iz menedžmenta.

Rešitev oziroma nasvet - če veste, da ste dobri v poučevanju športa, vendar menite, da vam za vodenje podjetja primanjkuje vodstvenih sposobnosti, poiščite specializirano usposabljanje, ki bo ustrezalo vašim potrebam in vam dalo dodatna orodja. To bo prej ali slej koristno in bo vplivalo na uspešnost v šoli.

Pri sezonski dejavnosti je skoraj nemogoče obdržati zaposlene za polni delovni čas,

vendar se šolska kultura ne sme izgubiti. V skladu s to predpostavko si je Miguel prizadeval, da bi nekatere sodelavce obdržal iz enega poletja v drugo in da bi nove sodelavce nemoteno vključil, tako da bi se vključili v šolsko kulturo. Rezultat je občutek družine in predanosti, ki se prenaša na stranke.

Rešitev oziroma nasvet - delujte tako, da se sodelavci šole ne spremenijo vsi naenkrat in da se šolska kultura prenaša z bolj izkušenih na novince. Nekega dne bodo novejši postali bolj izkušeni in bodo kulturo prenesli na naslednje.

Študija primera 2: Kako spodbujati nove/različne športe?

Ključne besede: *openness, diversity, nature*

Ozadje

Izbira določenega športa je pogosto posledica družbenega konteksta. V otroštvu so posamezniki v veliki meri podvrženi vplivom ožjih družinskih članov (starši, bratje in sestre, bratranci in sestrične ...), prijateljem in sošolcem ter učiteljem. V odrasli dobi lahko odločilno vplivajo sodelavci, zakonci in svetovanje zdravstvenih delavcev. Pri tem lahko nekateri ljudje najdejo šport ali telesno dejavnost, v kateri resnično uživajo, in se z njo ukvarjajo vse življenje. Obstajajo pa tudi drugi ljudje, ki po določenem času dejavnost opustijo zaradi monotonosti, ki vodi v dolgočasje.

Iz več razlogov so majhna športna društva na podeželju pogosto osredotočena na določen šport, kot so nogomet, rokomet, tenis itd. Eden od razlogov je, da vsak šport zahteva posebne prostore in opremo, ti pa zahtevajo finančne naložbe. Drugi glavni razlog je, da se ljudje, ki vodijo klub, zanimajo za določen šport, kar oblikuje klub.

Izziv

V tem kontekstu so nekateri glavni izzivi za majhne športne klube na podeželju: i) diverzifikacija športov; ii) motiviranje ljudi za nove športne/telesne dejavnosti, ko se naveličajo tistih, s katerimi se ukvarjajo, ali motiviranje ljudi za nove športne/telesne dejavnosti, da jim ne bi bilo dolgčas in bi prišlo do opustitve telesne dejavnosti; in iii) iskanje načinov financiranja opreme, potrebne v različnih športih. Natančni odgovori na te izzive so še posebej pomembni za klube, ki delujejo na podeželju, kjer je običajno majhno število športnih klubov in alternativ, ki v primeru športnega udejstvovanja morda niso tako očitne.

Izkušnje fire soul José Artur in njegovega kluba NEL (Nucleus of Speleology of Leiria) kažejo na nekatere rešitve.

NEL je ustanovila skupina prijateljev s skupnim interesom za raziskovanje naravnih okolij in telesno aktivnostjo povezano z naravo. To skupino ljudi je začelo privlačiti raziskovanje gora in jamarstvo, vendar so se kmalu pojavili tudi drugi interesi. Danes so med klubskimi dejavnostmi tudi tek po brezpotjih, jamarstvo, plezanje itd.

Rešitev/nasvet - Če bo na čelu športnega kluba skupina ljudi s skupnimi vrednotami in interesi, a tudi z različnimi osebnimi okusi, namesto ene osebe, bo to verjetno razširilo spekter možnosti in prispevalo k raznolikosti dejavnosti kluba.

Del kulture NEL je motivirati člane za nove dejavnosti in športe. Člani vedo, da če imajo nov predlog, naj pridejo in ga predstavijo klubu, saj bodo dobili pomoč pri iskanju možnosti za uresničitev te nove zamisli.

Rešitev/nasvet - Dinamičnost kluba je mogoče spodbuditi, če člani jasno vedo, da so nove ideje dobrodošle in da jih klub podpira. Če je kultura takšna, se lahko inovacijski proces hrani sam od sebe.

Raznolikost športov, ki jih trenutno razvija NEL, bo verjetno zanimiva za ljudi različnih starosti, telesnega stanja, zanimanja (in celo poguma). Skupnost se lahko pridruži klubskim dejavnostim za sprehode po mestu, hojo po naravnih poteh, tek po mestu, tek po brezpotjih ali celo ekstremne športe, kot sta plezanje in vožnja s kanuji.

Rešitev/nasvet - vsi športi in telesne dejavnosti niso splošno zanimivi in lahko pritegnejo skupnost na splošno, vendar se v istem športnem klubu lahko najde prostor za vse.

Oprema, potrebna za izvajanje nekaterih športov in zagotavljanje varnostnih standardov, je včasih precej draga. Člani NEL so to zahtevo reševali tako, da so organizirali dejavnosti za podjetja, na primer dejavnosti team buildinga, ki plačujejo storitve NEL. V skladu s politiko NEL se ta sredstva vrnejo

članom, ki sodelujejo pri izvajanju storitve, in se lahko uporabijo za nakup potrebnega materiala.

Rešitev/nasvet - kljub temu, da so društva ali neprofitno usmerjeni klubi, jim bo nekaj podjetništva omogočilo pridobiti sredstva, ki jih potrebujejo za financiranje opreme in dejavnosti.

Študija primera 3: Pomen tekmovanja v majhnih klubih, specializiranih za določen šport "race walk"

Ključne besede: *competition, clubs, youth*

Ozadje

Boljše pogoje za izvajanje nekaterih športov, zlasti tistih, ki zahtevajo tekmovanja, je treba spremljati in preverjati vse leto.

Leiria ima dobre pogoje. Ne moremo reči zelo dobre, ko gre za nekatere zvrsti, vendar dobre pogoje za vadbo atletike.

Zelo pomembno je opazovati mlade, saj so prihodnost, z njimi je mogoče ustvariti prvoligaško ekipo.

Izziv

Glavni izzivi klubov, ki se soočajo z nestabilnim povpraševanjem, so: i) ustvariti pogoje zanje, da lahko živijo v okolju (objekti); ii) kakovostne storitve za stranke in iii) vzpostaviti partnerstvo med več subjekti, Natančen odgovor na te izzive je še posebej pomemben za klube, ki delujejo kot ekipa.

Izkušnje, ki jih je pridobil naš gasilec Carlos Carmino (Marcha At- lética Clube), kažejo na nekatere rešitve.

Ko je Carlos ustanovil klub Leiria Marcha Atlético Clube, je želel ustvariti nekaj drugačnega. Drugačen klub od tistega, ki ga je mesto že imelo. Ustvariti prostor v Leirii, ki ga ni treba imenovati klub pripravništva, kjer bi lahko imeli mlade odrasle ali recimo končujejo svoja najstniška leta, in so pokazali nekaj talenta in volje, da postanejo vrhunski športniki, ali pa so šele na začetku.

Rešitev/nasvet → Lahko bi jim omogočili/ustvarili pogoje, da bi lahko živeli v okolju, v katerem bi imeli možnost močno prispevati k njihovem socialnemu, človeškemu in akademskemu izobraževanju.

To so lahko športniki iz katerega koli kluba. Podpora mora biti zagotovljena.

Carlos nima nikogar, ki bi lahko podprl njegov projekt, in z več kot četrtem letom pridobljenega znanja, ne more pogojevati posameznikov, da bi uporabili njegove ideje. Vendar vedno lahko poskusi!

Rešitev/nasvet → Če veste, da ste dobri v poučevanju športa, vendar menite, da vam za vodenje podjetja primanjkuje vodstvenih sposobnosti, poiščite specializirano usposabljanje, ki bo ustrezalo vašim potrebam in omogočilo uporabo dodatnih orodij. Prej ali slej bo koristno, saj bo vplivalo na prepoznavnost in rezultate.

Z olimpijskimi igrami leta 2021 in negotovostjo, da bi pandemija lahko imela posledice, imamo projekte, da bomo še naprej imeli olimpijske športnike ne glede na vse. Nikoli ne odnehamo!

Rešitev/nasvet → Športnike, ki jih učimo, je treba ujeti v rani mladosti in videti, da so nadarjeni, sposobni in da sanjajo o tem, da bi postali olimpijski športniki. Z izkušnjami in znanjem nam ni treba videti športnih rezultatov na tekmovanjih, dovolj je, da jih vidimo na treningu, da takoj ugotovimo, ali ima mlada oseba potencial za dobre rezultate.

Lahko bi jim omogočili/ustvarili pogoje, da bi lahko živeli v okolju, v katerem bi imeli možnost močno prispevati k njihovem socialnemu, človeškemu in akademskemu izobraževanju. Na drugem mestu je njihovo športno usposabljanje, da bi se lahko pripravili na velika mednarodna tekmovanja.

Rešitev/nasvet → Leiria lahko in mora delati za skupnost, oblikovati športne projekte za vse. Ker je tukaj govora o zelo veliki regiji, moramo sprejeti športni projekt na kakovostni ravni, ki bo Leirijo popeljal na naslednjo raven, na velika mednarodna tekmovanja, začeni z olimpijskimi igrami.

Študija primera 1: Združevanje članov kluba in vključevanje družin

Ključne besede: *thematic days, sport-events, all-ages, dance*

KUAS

Kauno Kolegija - University of Applied Sciences

Ozadje

Rasa Simanavičienė je plesna učiteljica že več kot 28 let. Je ena od ustanoviteljic plesnega kluba "Junda". Učitelji kluba vodijo nekaj različnih skupin (otroci, mladostniki, odrasli, ženske, starejši) v mestu Kaunas in različnih vaseh v okrožju Kaunas. Skupno ima klub več kot 100 članov. Članom kluba nudijo različne možnosti za telesne dejavnosti, ne le družabne plesne. Organizirajo uradna plesna tekmovanja, poletno šolo za otroke, plesne učne ure za poroke in plesne dejavnosti.

Izziv

Ne glede na dolgoletne delovne izkušnje kluba in priznanja na nacionalni ravni je danes konkurence in alternative za telesno aktivnost veliko. Učitelji morajo vedno razmišljati o tem, kako bi svoje dejavnosti o popestrili in jih naredili privlačnejše za člane. Otroci in odrasli, ki obiskujejo plesne tečaje, običajno ne srečujejo ljudi iz drugih vasi. Učitelji so tisti, ki potujejo iz kraja v kraj in se srečujejo z različnimi skupinami. Potem lahko redne dejavnosti postanejo rutina. Izziv se pojavi, ko se ljudje naučijo plesati, vendar to lahko vidijo le člani skupine. Vsak član ne sodeluje na plesnem tekmovanju, zato nekatere družine še nikoli niso videle njihovega nastopa.

Dva izziva, ki se pojavljata pri rednih dejavnostih, sta:

1. da se vsi člani kluba srečajo in spoznajo;
2. priložnost za nastop v občinstvu.

Rešitev

Učitelji plesnega kluba Junda so za ta dva izziva pripravili rešitev z organizacijo gala prireditve za božično praznovanje. Od ustanovitve kluba vsako leto organizirajo plesne dogodke za vse člane kluba in njihove družine, ki se jim lahko pridružijo. Učitelji se začnejo pripravljati že zgodaj pred datumom dogodka. Delijo korake, ki jih je treba narediti za uspešno izvedbo dogodka:

1. Določite idejo (vsako leto jo spremenite).
Lani so učitelji iz plesnega kluba Junda izbrali scenarij znane litovske poezije "Snežna pravljica". Po besedilu iz poezije je bil organiziran celoten dogodek. Fantki so bili oblečeni v pritlikavce, deklice v snežinke itd.
2. Izberite prostore (glede na število udeležencev).
3. Izberite obliko dogodka. Lahko gre za predstavo, ko občinstvo sedi ob mizah ali običajnih stoli.
4. Odločite se o načinu oblačenja (lahko tudi prepustite članom, da izberejo, kaj želijo).
5. Povabite udeležence.
6. Načrtujte glavni nastop: kdo bo sodeloval na tekmovanju, kdo bo nastopil samo za zabavo, čas trajanja nastopa.
7. Razmislite o aktivnem vključevanju občinstva (npr. učenje plesa, flashmob za vse udeležence).
8. Načrtujte obisk Božička med dogodkom.
9. Pripravite program s časovnimi točkami in ga upoštevajte med samim dogodkom.
10. Razdelite odgovornosti (vodenje dogodka, glasba, razsvetljava, čiščenje itd.).

Študija primera 2: Poletne počitniške aktivnosti za otroke

Ključne besede: *sport-event, entertainment, dance, outdoor activity*

Ozadje

Poletne počitnice za šolarje se začnejo konec junija in trajajo do začetka septembra. To je precej dolgo obdobje brez načrtovanih dejavnosti za otroke. Vsi zaposleni starši si ne morejo privoščiti poletni tabor za svoje otroke, zlasti če je v družini več kot en otrok. Na podeželju otroci nimajo veliko možnosti za različne vrste telesnih dejavnosti in iskanje načina, da bi bili sami aktivni, ni vedno rešitev. Zato veliko časa preživijo pred zasloni, vključno s pametnimi telefoni, računalniki, televizijo itd. Ena od navdušenih učiteljic telesne vzgoje, ki si želi, da bi se ljudje, zlasti najstniki, več gibali, in ki dejavno organizira dejavnosti, je litvanska fire soul Giedrė.

Izziv

V času poletnih počitnic, ko so šolske dejavnosti zaprte, otroci ne izpolnjujejo vedno priporočil SZO za telesno dejavnost. Medtem ko morajo starši še vedno hoditi v službo, njihovi otroci ostanejo doma in večino časa preživijo sede. To je izziv tudi za otroke, saj je rutina, ki so je bili vajeni, zdaj prekinjena in morajo sami najti način, kako biti aktivni.

Rešitev

Giedrė se je odločila, da bo v poletnem obdobju organizirala dogodek z naslovom "Ples po mestu". Vsak petek povabi dekleta, ki običajno obiskujejo njene plesne tečaje, na plesno uro. Skupaj zapešejo gibe, ki so se jih naučili med šolskim letom. Vsakič za dogodek izberejo drug kraj v mestu: na mestnem trgu, v parku, na dvorišču mestnega muzeja itd. Poleg tega ne plešejo le kot skupina. Vse iz svojega mesta povabijo,

da se jim pridružijo, se naučijo plesa, se zabavajo in uživajo. Včasih jih ljudje pridejo gledat samo zato, da bi videli, kako plešejo. Ob koncu poletnih počitnic se skupina ljudi, ki pleše, iz majhne poveča na večjo, plesu se pridruži več ljudi, ki postanejo bolj prijazni drug do drugega, bolj nasmejani in cenijo aktivno preživet čas.

Študija primera 3: Praznovanje državnega praznika

(Študija primera o souls club društvu "Vilkaviškis nordic walking club")

Ključne besede: *thematic days, Nordic walking, sport-events, leisure*

Ozadje

Klub nordijske hoje Vilkaviškis se nahaja v mestu Vilkaviškis na jugozahodu Litve (9444 prebivalcev). Klub je bil ustanovljen leta 2013. Glavni cilj kluba je spodbujati nordijsko hojo in organizirati kakovostno preživljanje prostega časa za člane kluba in njihove družine, tudi prebivalce. Organizirajo pohodniške ture v Litvi in tujini ter množične športne dogodke na najlepših območjih regije.

Izziv

V Litvi se državni prazniki običajno praznujejo s kulturnimi dejavnostmi, ko se ljudje zberejo na enem mestu ali v veliki dvorani. Večinoma pasivno sedijo in poslušajo glasbo ali gledajo nastope umetnikov. Fire soul Irma iz kluba nordijske hoje Vilkaviskis je javna oseba in se rada udeležuje vseh velikih dogodkov in praznovanj. Vendar je vedno polna energije in navdušenja, zato ji je težko 2-3 ure sedeti na enem mestu in gledati predstave. Prav tako meni, da se mladi in otroci zaradi pasivne vsebine in dejavnosti neradi udeležujejo tovrstnih dogodkov. Tokrat se je Irma odločila, da bi lahko čas porabili bolj aktivno, če bi razvili metode ali orodja, ki bi vključevale tudi fizične dejavnosti.

Rešitev

V klubu za nordijsko hojo Vilkaviškis so ta izziv rešili tako, da so sami organizirali praznovanja državnih praznikov. Ob dnevu obnovitve neodvisnosti Litve - 11. marca - organizirajo množičen pohodniški dogodek, ki se ga lahko udeležijo vsi, ki jih to zanima. K sodelovanju povabijo člane kluba,

Priročnik za športna društva v ruralnem okolju

njihove družine in prijatelje, prebivalce Vilkaviškega, ljudi iz drugih mest in regij. Udeleženci lahko izberejo, ali želijo hoditi s palicami za nordijsko hojo ali samo z običajnimi sprehodi. Športni klub ponuja prostore za prireditve, prigrizke in spominke. Irma, ki je tudi kvalificirana vodnica, vedno naredi posebno pot, ki je vsakič drugačna. Udeleženci naj bodo oblečeni v oblačila v barvah litovske zastave. Nekje na sredini sprehajalne poti se ustavijo za prigrizek, ob tem pa zapojejo litvansko himno. Lani jim je to uspelo na igrišču. Na ta način lahko povežemo tradicijo, javni duh in koristne dejavnosti za vse.

LFO

Leiria Flying Objects

PORTUGALSKA

Študija primera 1: Plesna šola Clara Leão - kjer lahko pleše vsak!

Ključne besede: *inclusion, innovation, dance*

Ozadje

Clara Leão se je odločila, da se iz velikega mesta Porto preseli v manjše mesto Leiria. Bila je mlada in takrat se v Leiriji ni veliko dogajalo. Ustanovila je svojo šolo, v kateri je učence učila to, kar so učili njo. Začetki so bili težki, med prebivalci Leirie ni bilo sodelovanja in interakcije. Dogodkov na katerih je lahko pokazala svoje delo, je bilo zelo malo.

Izziv

Na začetku je bila Leiria zelo majhno mesto, zelo zaprto, kjer se ni dogajalo nič, le glasbeni festival. Ustanovitev plesne šole ni bila lahka in Clara ni našla modela, ki bi ga lahko ponovila v svoji šoli. Potem je Leiria začela rasti, več je bilo plesnih šol, nastalo je več plesnih dvoran. Oglaševanje in privabljanje učencev je postalo težje, ker so mnogi starši želeli, da bi njihovi otroci "zablesteli". Med pandemijo je bilo tudi težko poučevati ples, zlasti starejše učence.

Rešitev

Clara se je odločila, da bo njena šola postala šola za ljudi. Potem ko je poskušala eksperimentirati z različnimi stili poučevanja plesa, a ker nobeden ni ustrezal njenim željam, je spoznala, da so ljudje tisti, ki jo navdihujejo. Ni bilo pomembno, ali so bili njeni učenci stari, mladi, debeli, vitki, visoki, hromi, spretni, kdorkoli, vsi so lahko plesali. Vsakdo se je lahko naučil plesati. Začela je pripravljati bolj raznolike dogodke in projekte, vključno s projekti v skupnosti, z različnimi ciljnim skupinami. Prišlo je veliko učencev. Starejši, majhni otroci, zaporniki in celo drugi odrasli,

ki še nikoli niso plesali. Odločila se je tudi, da bo poskušala vplivati na življenje ljudi in jim omogočiti majhna doživetja, ki so postala zelo pomembni spomini. Starši so se začeli zavedati pomena teh izkušenj in tega, da so zaradi njih postali boljši ljudje. Njeni starejši učenci se po začetku plesnih tečajev počutijo bolj žive, znajo se izražati na druge načine in so sposobni početi stvari, za katere niso mislili, da jih bodo. To je zanjo najpomembnejše. Naučila se je tudi kreativnega plesa, pri katerem se lahko otroci izražajo na svoj način, poustvarjajo veliko stvari iz svoje domišljije in zgodb. Med zaprtjem zaradi pandemije je Clara lahko izvajala ure povečanega pouka, tudi za starejše učence, kar je bil zanje odličen način za obvladovanje vsega, kar se je dogajalo. V njeni šoli lahko vsak zasije na svoj način.

Študija primera 2: Center Orientation Club - sodelovanje družine

Ključne besede: *family-spirit, orientation, sport-events*

Ozadje

Isabel se je v Orientacijski klub vključila na povabilo svojega moža v Leirii, eno leto po njegovi ustanovitvi, leta 1998. Klub je začel organizirati nekaj orientacijskih dejavnosti in kmalu zatem je začela sodelovati pri orientacijskih dejavnostih. Isabel je v klubu počela vse: bila je športnica, stražarka, kuharica, upravljala je z denarjem. Klub je zelo hitro zrasel in dokaj hitro mu je Portugalska orientacijska zveza zaupala organizacijo orientacijskih tekmovanj na območju Leirie. Leta 2002 je bil orientacijski klub, v katerem je bila, odgovoren za organizacijo "Portugal'O'Meeting", po njenem mnenju najbolj neverjetnega tekmovanja na Portugalskem, na katerem je sodelovalo že 1000 športnikov v 4 dneh. Pomagala je tudi pri organizaciji veteranskega svetovnega prvenstva leta 2008, ki se ga je udeležilo okoli 4000 udeležencev.

Izziv

Za Isabel je bila največja težava upravljanje človeških virov, saj je poskušala organizirati različne ljudi z različnimi časovnimi urniki, motivirati več nalog in volje je vedno težko, zlasti če gre za prostovoljno delo. Prav tako je bilo pridobiti ljudi za članstvo v klubu in vzgajati športnike težje. Pravi, da je danes vse težje in težje vzgajati. Trenutni se starajo in imajo težave z nadaljevanjem. Težko je zagotoviti kritično maso. Najstarejši, ki so v klubu od začetka, so tisti, ki lahko vodijo klub in ga popeljejo naprej, vendar včasih potrebujemo mlado kri.

Rešitev

Leta 2010 je klub izvedel študijo o glavnem viru kapitulacije mladih športnikov pri orientaciji in ugotovil, da sta glavni vir družina in šola. Od tam je prišla ideja, da bi začeli izvajati dejavnosti in tekmovanja, ki bi se jim lahko pridružili vsi člani družin, samo otroci in mladi z lahko berljivimi zemljevidi, brez števil, z risbami za nadzor točk, ki bi jih lahko izvajali starši in otroci. Klub je začel sodelovati tudi s šolami in predstavivami športa učencem. Številni zanjo niso vedeli, a so jo poskusili in v njej zelo uživali. Mnogi med njimi so se začeli udeleževati dejavnosti kluba s svojimi družinami in začeli razumeti, da lahko spoznajo nove kraje in se zabavajo med športom.

V zimskem času je klub pripravil tudi vadbene tabore s kontrolnimi točkami v gozdu in več načrtanimi potmi, na katerih so lahko športniki vadili sami, kadar koli so želeli. Obiskali so jih tudi tuji športniki iz visokih tekmovanj, ki so uporabljali njihov zimski vadbeni kamp, ker zaradi slabega vremena niso mogli trenirati v svoji državi. Zaradi gozdnih požarov, ki so se zgodili, se je klub odločil, da se preseli na podeželje, kjer še vedno poskuša razvijati vse te dejavnosti, ki jim omogočajo rast kluba in pridobivanje več prostovoljcev za svoje dejavnosti.

Študija primera 3: Manuel Sousa - Nikoli ne obupaj nad športom

Ključne besede: *Resilience, challenge, sports for everyone (inclusion)*

Ozadje

Manuel je pri 20 letih doživel nesrečo, in zahvaljujoč košarki so stvari začele iti na bolje. Ustanovil je svojo košarkarsko ekipo in samo društvo. Portugalsko je zastopal v različnih državah. Eden od najodmevnejših trenutkov zanj je bil odhod na Japonsko, ko je na Portugalskem že osvojil vse, kar je lahko. Na tem tekmovanju (polmaraton) je bil drugi najboljši Evropejec in je izboljšal portugalski rekord. Eden njegovih najlepših spominov je bil, da je bil prvi portugalski paraplegik, ki je skočil s padalom, kar so bile tudi njegove sanje. Nato je sodeloval tudi v več Mednarodnih turnirjih v padalstvu. Manuel je človek, ki zelo rad preizkuša nove izzive, saj se je ukvarjal z različnimi športi, od teka na maratonih, skokov s padalom, jadrnanja, kartinga, veseli pa se tudi novih izzivov, kot je bungee jumping.

Izziv

Ker je Manuel že 47 let paraplegik, se je na večih področjih svojega življenja soočal z resnimi izzivi. Po nesreči je vstopil v svet drog in alkohola ter postal zelo nezaželen v svoji skupnosti. Na primer pri športu je bil material, ki so ga morali uporabljati, kot so prilagojeni invalidski vozički, zelo drag. Za tekmovanje so morali prilagoditi svoje običajne invalidske vozičke. Takrat je bila tudi "manjša pravičnost", saj ocene niso temeljile na stopnji invalidnosti. Prav tako je težko organizirati prevoz za športnike in njihov material. Danes je eden od Manuelovih največjih izzivov privabiti mlade v klub in spremeniti njihov odnos. Na državnih in mednarodnih tekmovanjih se je Manuel soočal z diskriminacijo in bil odrinjen, ker ni bil iz prestolnice Lizbone.

Rešitev

Za Manuela je bil šport rešitev za slab življenjski slog, ki ga je živel po nesreči, poskušal si je pridobiti zaupanje ljudi, da bi ga spet sprejeli, in s športom mu je to uspelo. Začel je tekmovati na polmaratonih in maratonih, pojavil se je v časopisih in ljudje so začeli govoriti o njem. Začel je tudi predavati in se iz družbenega izobčenca spremenil v zgledno osebo v družbi. Na področju športa so se razmere v teh 47 letih precej izboljšale, prilagojena so bila številna pravila, pomagali so tudi lokalne institucije, kot je mestna hiša *Marinha Grande*. Prav tako hodi v šole in mlade ozavešča o težavah invalidov ter o tem, da so tudi oni sposobni narediti neverjetne stvari. Z mladimi poskuša biti potrpežljiv in jim razložiti, da ne bo večno tam in da si morajo prizadevati za ohranitev kluba in možnosti zanj. Potrebujejo več ljudi s skromnostjo in voljo do dela, ki bodo poskrbeli za rast kluba in prilagojenega športa. S svojo zgodbo poskuša tudi pokazati, da lahko ljudje ne glede na vse spremenijo svoje življenje in da lahko to storijo tudi s športom.

SUS

Športna unija Slovenije

Študija primera 1: Aktivne šolske skupnosti

Ključne besede: *Active-school, EU-projects, tools*

Ozadje

"Čas porabljen za šport in telesno dejavnost v izobraževanju, bi lahko z nizkimi stroški izboljšati tako zunaj kot znotraj šolskega učnega načrta. Kakovost programov telesne vzgoje in usposobljenost vključenih učiteljev sta v številnih državah članicah še vedno zaskrbljujoči. Sodelovanje med športnimi organizacijami in izobraževalnimi ustanovami je koristno za oba sektorja, univerze pa ga lahko podpirajo." Sporočilo Evropske komisije o razvoju evropske razsežnosti v športu (Evropska komisija, 2011).

Izziv

Poudarek projekta na krepitvi povezav med športnimi organizacijami in skupnosti in šolami ponuja poceni rešitev za izboljšanje telesne dejavnosti in telesne vzgoje v šolah ter priložnosti za sodelovanje z vzpostavljanjem partnerstev med zainteresiranimi stranmi, ki že delujejo na ravni skupnosti, vendar pogosto ločeno, da bi otroke spodbudili k večji telesni dejavnosti.

Dokazi kažejo, da so aktivni učenci srečnejši, bolj zdravi in se bolje učijo, zato je cilj projekta Aktivne šolske skupnosti narediti šole bolj fizično aktivne za vse mlade. Cilj tega projekta je okrepiti zmogljivosti športnih organizacij v skupnosti, da bi izkoristile potencialna partnerstva v osnovnih šolah za spodbujanje športa in telesne dejavnosti za zdrav življenjski slog in boljše učne rezultate.

Rešitev

V okviru projekta Aktivne šolske skupnosti, ki ga podpira EU, je bila objavljena vrsta virov, ki športnim organizacijam skupnosti pomagajo

prebiti led in sodelovati s šolami pri pobudah za telesno dejavnost v šolskem okolju in zunaj njega.

Košarkarski klub Orli Postojna (fire soul Miha Kobe) je s tem orodjem nadgradil svojo ponudbo in košarkarske programe v lokalni skupnosti ter okrepil sodelovanje z lokalnimi odločevalci in lokalnimi šolami.

Orodja za samoocenjevanje Aktivne šolske skupnosti

Orodje za samoocenjevanje je namenjeno športnim organizacijam, da ocenijo svoje zmogljivosti za delo v šolah za povečanje telesne dejavnosti med mladimi. Sistematično delo z vprašanji v tem orodju bo organizacijam pomagalo oceniti njihov trenutni položaj, se odločiti o njihovih prednostnih nalogah in določiti načrt poti za doseg njihovih ciljev. Samoocenjevanje morajo voditi vodilni člani športne organizacije, ki so odgovorni za mlade in delo s skupnostjo.

Prenesite orodje: <https://www.slideshare.net/NowWeMOVE/active-school-communities-self-assessment-tool>

Orodja za ocenjevanje Aktivne šolske skupnosti

Celovit nabor orodij za aktivne šolske skupnosti je namenjen podpirati športne organizacije pri vzpostavljanju partnerstev s šolami, ne glede na njihovo obstoječo stopnjo sodelovanja. Za popolne začetnike bo raven podrobnosti koristna, medtem ko drugi morda ne bodo potrebovali toliko informacij, temveč bodo lahko nabor orodij uporabili za oceno in izboljšanje svoje trenutne prakse.

Link do orodja: <https://www.slideshare.net/NowWeMOVE/active-school-communities-toolkit-for-community-sports-organisations>

Zbirka orodij za akcijsko načrtovanje aktivnih šolskih skupnosti

Ta zbirka orodij za načrtovanje ukrepov bo omogočila skupno razumevanje ciljev in prednostnih nalog med športnimi organizacijami in šolami. Orodje je treba uporabiti med pogovorom z ustreznimi osebami, kot so vodje oddelkov za telesno vzgojo ali ravnatelj. Pomagalo bo uskladiti prednostne naloge šole in športne organizacije ter jima dal jasen načrt za uspeh.

Link do orodja: <https://www.slideshare.net/NowWeMOVE/active-school-communities-action-planning-toolkit>

Priporočila za politiko aktivnih šolskih skupnosti

Politična priporočila za oblikovanje aktivnih šolskih skupnosti. Za to, da ste generaciji šolarjev omogočili uresničevanje njihove človekove pravice do GIBANJA. Politična priporočila spodbujajo model aktivnih šolskih skupnosti v več športnih klubih in šolah, da bi spodbudili udeležbo in pridobili podporo lokalnih, nacionalnih in evropskih oblikovalcev politik.

Link do orodja: <https://www.slideshare.net/NowWeMOVE/active-school-communities-policy-recommendations>

Te vire so razvili partnerji projekta Aktivne šolske skupnosti, ki ga podpira EU

Erasmus+: BG BeActive (vodja), Youth Sport Trust, International Sport and Culture

Association (ISCA), Hungarian School Sport Federation (HSSF), DGI, South

Lanarkshire Leisure and Culture, Sport and Citizenship, UISP, Sports Union of

Slovenia in Willibald Gebhardt Institute.

Študija primera 2: Veter v laseh

(*Veter v laseh*)

Ključne besede: *national-project, event, inclusiveness*

Ozadje

Šport ima ključno vlogo pri izboljšanju splošnega zdravja in zmanjšanju vpliva številnih drugih z zdravjem povezanih bolezni. Redna telesna vadba in ukvarjanje s športom sta ključnega pomena za ohranjanje telesne in moške kondicije. Športne dejavnosti pomagajo reševati težave s telesno težo in debelostjo ter imajo pomembno vlogo pri preprečevanju ali zmanjševanju vpliva številnih drugih z zdravjem povezanih bolezni. Poleg individualnih koristi za zdravje obstajajo tudi dokazi o pozitivnih neposrednih in posrednih ekonomskih učinkih udeležbe v športu in telesni dejavnosti. Ponovno iskanje je pokazalo, da se veliko število ljudi v Evropi ne ukvarja z gibanjem. Pomanjkanje gibanja in ukvarjanja s športnimi dejavnostmi resno vpliva na splošno zdravje, stopnjo prezgodnjih bolezni in število prezgodnjih smrti. Telesna nedejavnost povzroča tudi resne družbene in gospodarske stroške (Evropska komisija).

Izziv

Cilj projekta je spodbuditi udeležbo mladih v športu in telesnih dejavnostih ter okrepiti sodelovanje med občinskimi športnimi organizacijami in šolami, da bi otrokom ponudili možnosti za večjo aktivnost.

Rešitev

Projekt je namenjen zabavanju s prijatelji in družino prek športa. "Veter v laseh" je projekt, ki že 26 let navdihuje in fizično aktivira mlade po vsej Sloveniji. S tem projektom Športna unija Slovenije vsako leto združi in doseže 12 000 ljudi.

Je največja športna in socialna pobuda za otroke in mladostnike v Sloveniji, ki nam omogoča, da mlade opozarjamo in spodbujamo ter jim ponujamo aktiven, prijazen, vesel in dinamičen pogled na življenje in preživljanje prostega časa. Lokalni organizatorji organizirajo enodnevni dogodek z različnimi športnimi dejavnostmi in ustvarjalnimi delavnicami. Temelji na timskem duhu, sodelovanju in povezovanju članov ekipe. Ekipe izbere, katere dejavnosti in v kakšnem vrstnem redu bi želela. Vse dejavnosti so pripravljene tako, da jih lahko izvajajo otroci brez dodatnega znanja, vendar so še vedno zanimive za tiste, ki se že z določenim športom ukvarjajo. Motivacija in zavzetost sta nagrajeni, medtem ko učinkovitost izvedbe ni tako pomembna. Projekt je vzpostavil SUS kot strokovno združenje za delo z otroki in mladimi, projekt pa se izvaja na lokalni ravni v sodelovanju s šolami, športnimi klubi in drugimi zainteresiranimi stranmi. Številni člani Športne unije Slovenije so se projektu pridružili kot lokalni organizatorji, med njimi tudi fire souls, predstavljeni v okviru projekta Villages On Move GO. S sloganom "S športom proti odvisnosti" spodbuja šport in aktivno preživljanje prostega časa med mladimi. Ideja je predstaviti šport kot zabavo, druženje s prijatelji in veselo dejavnost ter najboljšo izbiro za preživljanje prostega časa. Projekt ozavešča tudi o negativnem vplivu vseh vrst odvisnosti, kot so droge, televizija in računalniške igre, ter o prednostih redne telesne dejavnosti.

Študija primera 3: Življenje je košarka

Ključne besede: inclusion, basketball, occupational

Ozadje

Šport in telesna dejavnost sta poleg tega, da zelo koristita telesnemu in duševnemu zdravju udeležencev, lahko izjemno dragocena tudi z vidika socialnega vključevanja in integracije. Takšne dejavnosti zagotavljajo priložnosti za marginalizirane in neprivilegirane skupine, kot so migranti in osebe, ki jim grozi diskriminacija, da bi sodelovali in se vključevali v druge družbene skupine. Šport je tudi priložnost za invalide, da pokažejo svoje talente in izpodbijajo stereotipe. Socialni in družbeni prispevek športa ne doseže vedno polnega potenciala za marginalizirane in prikrajšane skupine. Številne od teh skupin so premalo zastopane tudi med športnimi strokovnjaki, prostovoljci ter člani odborov in upravnih organov - na lokalni, nacionalni ali evropski ravni.

Šport je poudarjen v sklepih Sveta o vlogi športa, sporočilu Komisije športu in sklepih Sveta o prispevku športa h gospodarstvu EU kot gonilu aktivnega socialnega vključevanja. Komisija je zlasti ugotovila, da ima šport ključno vlogo pri reševanju problematike zaposlovanja mladih in socialnih vprašanj vključevanja. Cilj strategije EU za invalide 2010-2020 je tudi krepitev moči invalidov, da bodo lahko uživali svoje pravice in polno sodelovali v družbi (Evropska komisija). Boštjan Nachbar in Siniša Drobniak sta nekdanja slovenska košarkarja in voditelja projekta "Življenje je košarka". Sodelujeta s Centrom za poklicno dejavnost Kranj in Koper, Tehnološkim centrom Kranj in Osnovno šolo Koper. Boštjan Nachbar je bivši igralec lige NBA in reprezentance, organizira svoj košarkarski kamp, ki je eden najbolj priljubljenih košarkarskih kampov v Sloveniji in Evropi. Na voljo je dečkom in deklicam, starim

od 7 do 18 let in poteka vsako leto poleti od leta 2007. Prvi korak pri vzpostavitvi tega projekta se je zgodil, ko sta Centra za poklicno dejavnost Kranj in Koper obiskala košarkarski tabor Boštjana Nachbarja, na prijateljski košarkarski tekmi za otroke s posebnimi potrebami leta 2009.

Izziv

Izziv je bil, kako s košarko preprečiti stigmatizacijo in odrivanje oseb z motnjami v duševnem razvoju v družbi. Živijo v drugačnih okoliščinah, zato težko širijo svojo socialno mrežo in imajo priložnost, da se naučijo novih stvari.

Rešitev

Projekt "Življenje je košarka" uporablja košarko kot orodje za povezovanje skupnosti in izboljšanje življenja ljudi, ki jim grozi izključitev. Pobudnik projekta Boštjan Nachbar in vodja projekta Siniša Drobniak sodelujeta z osnovnimi šolami, tehnološkimi centri in centri za poklicno dejavnost v slovenskih mestih Kranj in Koper, da bi s košarko spodbudila osebe z motnjami v duševnem razvoju in jim pomagala pri vključevanju v družbo.

Cilj projekta "Življenje je košarka" je vzpostaviti temelje za vključevanje oseb z motnjami v duševnem razvoju v sodoben program gibalnih dejavnosti in jim dati veliko priložnost za razširitev njihove socialne mreže. Cilj je razviti psihične in fizične sposobnosti oseb z motnjami v duševnem razvoju in jim z igranjem košarke z običajnimi učenci in člani drugih centrov za poklicne dejavnosti, pomagati pri druženju ter jih spodbujati k sprejemanju drug drugega takšnega, kot je, z različnimi vrednotami in navadami. Košarka je lahko igra, pa tudi dobro učno orodje in celo način življenja. Dobro počutje nam lahko pomaga premagati številne ovire, s katerimi se srečujemo vsak dan. Na vsakem košarkarskem treningu ustvarjamo udobno in prijetno vzdušje za vse udeležence. Pobuda pomaga graditi socialno mrežo oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih družin, saj je to ključnega pomena za njihovo samozavest in kakovost življenja.

Priročnik za športna društva v ruralnem okolju

Sprva je bila to le prijateljska tekma v času košarkarskega turnirja Boki Nachbar tabor, zdaj pa se temu projektu pridružuje vse več centrov za poklicne dejavnosti, ki svojim učencem ponujajo redne košarkarske treninge. Skupno načelo projekta je: Vsi smo eno!

Enkrat mesečno učenci Centra za poklicne dejavnosti obiščejo otroke med osnovnošolskim učnim načrtom. Skupaj trenirajo, igrajo košarko in se učijo temeljnih košarkarskih veščin. Vsi radi trenirajo skupaj v mešanih skupinah.

BELGIJA

UCLL

University Colleges Leuven Limburg

Študija primera 1: Prostovoljcem prijazen športni klub

Ključne besede: *Volunteers recruitment, Board/Committee Organization, Youth en-gagement*

Ozadje

Jo Van Driessche je predsednik teniškega (in zdaj tudi padelskega) kluba v Eeklu (mesto v belgijski provinci Vzhodna Flandrija). Klub se je v zadnjih desetih letih precej povečal in danes obsega približno 600 članov, od malčkov do starejših od 70 let, kar zahteva več dela in več prostovoljcev. Jo meni, da je prihodnost kluba odvisna od njegove sposobnosti sodelovanja s temi prostovoljci.

Jo verjame, da lahko ljudje, vključeni v klub, dosežejo pozitivne spremembe na različnih ravneh. To lahko storite z zaposlitvijo super motiviranega tajnika, ki ima tudi vodstveno vlogo, podpira pobudo za novega predsednika vsake štiri leta in spodbuja mlade k sodelovanju. Ta miselnost "nove krvi, novega vetra", lahko pomaga pri razvoju različnih delov kluba in ohranjanju pomembnosti v prihodnosti.

Klub ima le nekaj plačanih uslužbencev, ostali so prostovoljci. Jo se prostovoljcem pogosto zahvaljuje z besedami in dejanji. Prostovoljce in njihove partnerje vabijo na večerjo/plažo z različnimi igrami/vodnimi športi. Fotografije večerij in večerov z igrami so prav tako narejene in nato objavljene na njihovih kanalih družbenih medijev. Z objavo fotografij na ta način druge ljudi spodbudite, da se športnemu klubu pridružijo kot prostovoljci.

Izziv

Klub meni, da bo brez privabljanja novih prostovoljcev in mladih prostovoljcev podpora klubu upadla in ne bo več vzdržna. Jo zanima, kako se drugi klubi ukvarjajo s ponovnim zaposlovanjem in upravljanjem

prostovoljcev, saj bi lahko organizacije, ki se zanašajo na prostovoljce, bolje izmenjevale dobre prakse.

Rešitev

Jo se je skupaj s še enim članom uprave vpisal na tečaj za prostovoljcem prijaznega športnega kluba. Naučil se je stvari, ki bi jih lahko uvedel v športni klub, pa tudi, kako razviti obstoječe vidike kluba. Naučil se je stvari, ki bi jih lahko uvedel v športni klub, pa tudi, kako razviti obstoječe vidike kluba. Med programom so spoznali člane kajakaškega kluba, ki je ustanovil mladinski odbor z vsemi mladimi, starimi od 15 do 22 let. Jo je idejo prenesel v svoj klub in ustanovil mladinski odbor, ki je lahko opravljal različne naloge. S tem, ko smo jim dali to svobodo, so postali bolj vključeni v športni klub. Mladinski odbor se je od takrat učil različnih vidikov zbiranja sredstev in načrtovanja dogodkov, kar je privedlo do uspešnih projektov, kot so zbiranje denarja za dobrodelne organizacije in projekti za izboljšanje klubske infrastrukture.

Poleg tega želi pripraviti datoteko z vsemi nalogami, ki jih je treba opraviti v športnem klubu, in dati več odgovornosti mladinskemu odboru, da bodo spoznali klub in bodo lahko še naprej del kluba ter se po možnosti razvijali v drugih vlogah. Jo se je na tečaju tudi naučil, da je pomembno, da mladi člani izberejo nalogo, ki se jim zdi zanimiva, kar jim lahko pomaga pri pozitivnem vključevanju v klub.

Jo je z razvojem odborov pomagal razbremeniti predsednika, zlasti pri posebnih dogodkih in vsakodnevnem vzdrževanju. Trenutno je v vsakem od odborov v vodstveni vlogi vključen član upravnega odbora, ki tako prispeva k delitvi odgovornosti. Novi odbori se oblikujejo glede na potrebe. Jo želi na primer ustanoviti odbor za komunikacijo. Usklajevanje spretnosti in interesov prostovoljcev in članov upravnega odbora z nalogami odborov lahko pripomore k ohranjanju sodelovanja.

Jo je prepričan, da se je treba zahvaliti VSEM prostovoljcem, zato se je naučil različnih načinov za vzdrževanje komunikacije s prostovoljci in izkazovanjem hvaležnosti. Majhna dejanja, kot so kratka

sporočila v skupinah WhatsApp ali občasni telefonski klic, so za druge prostovoljce sprožilec, da nadaljujejo svoje delo in se zavedajo, da to ni samoumevno. Jo se je tudi naučil, da je pomembno, da je klub pregleden, zlasti za prostovoljce. Če je uspeh kluba odvisen od prostovoljcev, morajo biti prostovoljci obveščeni o upravljanju kluba.

Študija primera 2: Neusposobljeni trenerji

Ključne besede: *Coaches/trainers (instruct), Sharing resources, Resilience*

Ozadje

Leta 1988, ko je bil Jan Smeyers star 31 let, se je z ženo pridružil lokostrelskemu cehu. Leto pozneje je postal kralj tega ceha, leta 1991 pa je bil izvoljen za načelnika (predsednika) tega ceha strelcev in je to še danes. Ta ceh ni le ceh strelcev (ročni lok), temveč tudi kulturno združenje. Naslednje leto, leta 2022, bo ceh praznoval 600. obletnico obstoja. Njihova dolžnost je vzdrževati in ohranjati arhive ceha, da jih bodo lahko predali prihodnjim generacijam. Člani ceha se še danes ukvarjajo z lokostrelstvom. Lani se je cehu pridružilo 12 mladih lokostrelcev (35-40 let). Lokostrelstvo trenirajo tedensko, poleti zunaj, pozimi pa znotraj. Poleti se udeležujejo strelskih tekmovanj ob koncu tedna proti drugim cehom v Kempenu (sever Belgije), vendar zaradi koronavirusa tega ni bilo mogoče izvesti.

Izziv

Težava ceha je v tem, da nima dovolj učiteljev, ki bi resnično podrobno poznali tehnična znanja in jih znali prenesti na mlade.

Rešitev

Za to težavo obstaja več rešitev. Najprej morajo v samem klubu ugotoviti, kdo ima tehnične sposobnosti. Po potrebi lahko to osebo prosijo, naj stopi v stik z učiteljem, da se nauči, kako bolje razložiti spretnosti. Poleg tega lahko uporabijo znanje drugih cehov. V Flandriji je več drugih cehov, v katerih so lahko člani, ki obvladajo tehnične veščine. V Flandriji so na voljo tudi tečaji usposabljanja. Flamska šola za trenerje je edini uradni akreditacijski organ za

usposabljanje na področju športnega menedžmenta v Flandriji in organizira številne možnosti usposabljanja: strokovno, trenersko in športno usposabljanje. Član se lahko prijavi na takšno usposabljanje, da se nauči tehničnih veščin in tudi tega, kako jih razložiti in posredovati naprej. Ti tečaji usposabljanja stanejo nekaj denarja in pogosto trajajo več dni. Zato zahteva potrebna predanost člana.

Začetnik streljanja v tarčo (primer):_

S tem tečajem se bo začetnik naučil uvajati strelce začetnike in/ali rekreativce (mlade, mladostnike in odrasle) na klubski ravni ob upoštevanju razvojnih značilnosti ciljne skupine in razvojne linije lokostrelstva, da bi s prilagojenimi športno tehničnimi in taktičnimi treningi dosegli učne cilje.

Član mora slediti štirim modulom, da sčasoma postane pobudnik.

Modul 1: Splošni začetni tečaj (15 ur, 50 evrov)

Modul 2: Športno-tehnični modul Začetnik streljanja na gol (21 ur, 75 evrov)

Modul 3: Didaktično-metodični modul Cilj Iniciator streljanja (14 ur in 60 evrov)

Modul 4: Modul usposabljanja za začetnike ciljnega streljanja (8 ur in 5 evrov)

Študija primera 3: Odpravljanje strahov staršev

Ključne besede: *Fears, Parental involvement, Building community*

Ozadje

Leuven Bears-on-Wheels (LBOW) je ena od starejših ekip velikega matičnega kluba Stella Artois Leuven Bears. Igrajo v nacionalni ligi in so dvakrat osvojili pokal Flandrije in pokal Belgije. V tej sezoni igrajo z jedrom igralcev na nacionalni ravni in z drugačno mešanico v nacionalni diviziji. V tej sezoni igrajo z jedrom igralcev na nacionalni ravni in z drugačno mešanico v nacionalni diviziji.

Ekipo sestavlja približno 20 igralcev, od začetnikov do zelo izkušenih športnikov. Najbolj izkušeni igralci, dopolnjeni z nekaterimi obetavnimi mladimi, tekmujejo v nacionalni ligi. Te igralce vodijo Servaas Kamerling, Kor van der Werf in Jan Van Bael, dopolnjuje pa jih Danny Sacré. Da bi dvignil raven ekipe, Servaas daje ekipi na razpolago svoje bogate mednarodne izkušnje.

Še nekaj zmag in uspešna obramba na tekmah za belgijski pokal sta del tega ... Ali celo državni naslov, če lahko o tem sanjajo.

Obe ekipi delujeta v okviru federacije Basketball Flanders, prej Parantee-Psylos - Flamska liga športa invalidov.

Na nacionalnem tekmovanju dajejo drugim igralcem priložnost za pridobivanje izkušenj in nadaljnjo rast. Košarka na vozičkih je igranje v mešanih ekipah in so zelo zadovoljni s prispevkom žensk v ekipi. Številni mladi igralci zelo trdo trenirajo v JBOW in utegnejo sčasoma okrepiti ekipo v državnem prvenstvu. Vsi ti igralci so pod izkušenim vodstvom skupine trenerjev, ki jo koordinira Servaas. Za JBOW trening mladih prevzame odgovornost Heidi.

Izziv

Freddy Hernou (koordinator organizacije Bears on Wheels) omenja, da se starši pogosto zelo bojijo, da bi njihov otrok na invalidskem vozičku igral košarko. Strah je prag, ki ga starši morajo prestopiti. Šele takrat bodo svojemu otroku dovolili igrati košarko na invalidskem vozičku.

Rešitev

Strahove staršev lahko pomirimo na več načinov. Prvič, pomembno je, da trenerji in klub pridobijo zaupanje staršev. To lahko storite tako, da se s starši pogovorite med štirimi očmi in jim omogočite, da se vključijo v usposabljanje, na primer z metanjem žoge, podajanjem otroku ali celo tako, da sami preizkusijo invalidski voziček. Če jim je to omogočeno, lahko tudi starši vsakič znova z veseljem pridejo na usposabljanje. Poleg tega lahko starši navežejo stike drug z drugim, tako da lahko začnejo razvijati občutek skupnosti in podpore izmenjave izkušenj in morda celo dogovorov o vožnji z avtomobilom. Poleg tega lahko športno društvo razširi svojo shemo oglaševanja in trženja, tako da vključi starše na taborih za otroke z invalidnostjo ali pa posneti videoposnetek o tem, kako je igrati košarko na invalidskem vozičku. Starši lahko razmislijo tudi o vključitvi v svet, ki pomaga pri sprejemanju odločitev v športnem klubu. Nato lahko začnejo organizirati dogodke, ob katerih se bodo počutili bolj vpletene v otrokov šport. Skratka, starši se morajo strinjati, preden dovolijo otroku, da se ukvarja s športom.

FINSKA

ESLi

Etelä-Savon Liikunta ry - Southern Savo Sports Federation

Študija primera 1: Nova inovacija plesnega tekmovanja mladih članov kluba

Ključne besede: *innovation, youth, dance, sport competition-event*

Ozadje

Mäntyharjun Virkistys, MäVi, je 100 let star multidisciplinarni športni klub na vzhodu Finske. V občini Mäntyharju je šport zelo priljubljen in več kot 10 % prebivalcev je članov kluba. MäVi ima veliko oddelkov za različne športe, med katerimi je največji oddelek za gimnastiko in ples z več kot 300 člani. Tedensko deluje približno 20 skupin za vse starostne skupine, ki vadijo različne gimnastike in plesa. Različne skupine in ekipe vodijo tako prostovoljni trenerji kot tudi strokovnjaki. Mladi gimnastičarji in plesalci imajo možnost, da začnejo trenirati v klubu in se za to tudi izobražujejo. Gimnastičarke in plesalke MäVi imajo vsako pomlad in božič enourno predstavo. MäVi je organiziral tekmovanja v gimnastiki in plesu v skladu s konceptom Finske gimnastične zveze.

Izziv

Tekmovalne ekipe v plesu imajo dolgo tradicijo združevanja na tekmovanjih v različnih delih Finske. Sistem in različne kategorije včasih niso povsem izpolnjevali pričakovanj ekip MäVi. Kot veselje do plesa in še posebej kot glavno motivacijo plesalcev MäVi, so začeli razvijati zamisel o nizkem pragu tekmovanja za ustvarjanje lastnih koreografij za mlade plesalce, ki bi vsebovale tudi kategorije za pare in solo plesalce, saj so te na tekmovanjih, ki so se jim pridružili, pogrešali. Tudi konkurenčne skupine so imele precej velika omrežja, vsaj v družabnih medijih, zato so kmalu razvile strategijo trženja sočasno s konceptom tekmovanja. Kot mladi člani kluba so želeli ustvariti nekaj novega in ne le slediti tradiciji kluba.

Rešitev

Zamisel o "drugačnem" plesnem tekmovanju je bila predstavljena na sestanku odbora MäVi gimnastičark in plesalcev, sestankom pa se pridružujejo tudi mladi trenerji. Vsi so idejo podprli in naloge so bile razdeljene med prostovoljce, ki so se bili pripravljene pridružiti organizacijski ekipi. Predsednik kluba je obljubil, da bo mladim pomagal in jim bil mentor. Rodil se je program My Moves.

Klub je imel seznam nalog za organizacijo tekmovanj in dogodkov, zato je bilo lažje začeti. Finančna podpora je bila na voljo iz kmetijskih skladov EU, programa Youth-Leader, sodelujoče ekipe pa so plačale manjšo kotizacijo. Občina Mäntyharju je ponudila prostore v telovadnici.

Glavna novost je bil koncept My Moves, ki je povabil neizkušene plesalce, da se morda prvič udeležijo tekmovanja, povabilo pa jih je spodbudilo, da se pridružijo z lastno koreografijo.

Aktivni mladi so sami oblikovali pravila tekmovanja.

Poleg tega je bila trženjska strategija zelo inovativna, saj je bilo povabilo objavljeno v družbenih medijih in v večini primerov naslovljeno neposredno na ekipe in trenerje - ne na uradne stike.

Nazadnje so mladi razvili koncept improvizacijskega plesa za plesalce, da bi se razvila ustvarjalnost vsakega plesalca.

Ekipe so opravile veliko prostovoljnega dela, talkoot, kot rečemo po finsko, ko so pripravljale vse potrebno: rezervacije prostorov, izdelavo registracijskega sistema, sodnike, odrsko tehniko, info pult, medalje, diplome, prehrano itd. Za vse je bil to velik učni proces. Najboljša cena so bili zadovoljni udeleženci in odlični nastopi.

Koncept je bil uspešen in projekt My Moves je bil organiziran že štirikrat. Nazadnje je sodelovalo 78 različnih tekmovalnih predstav. Projekt My Moves nam sporoča, kako pomembno je, da mladim omogočimo, da delajo po lastnih zamislih.

Študija primera 2: Gimnastični klub razvija lasten izobraževalni sistem, da bi pridobil več trenerjev in omogočil kakovostnejše treninge.

Ključne besede: coaches, gymnastic, efficient coach-training

Ozadje

Savonlinnan Gymnastelu ja Liikunta je gimnastični klub v Savonlinni. Imajo tekmovalne skupine v športni gimnastiki. Poleg tega imajo rekreativne skupine v športni gimnastiki, estetski gimnastiki, akrobatski gimnastiki za družine, prosti telovadbi, skupinah za odrasle, parkourju in cheer-vodenju. Klub ima 400 članov in lastno telovadnico, veliko 700 kvadratnih metrov.

Kot dodatne storitve organizirajo rojstnodnevne zabave v telovadnici in dneve odprtih vrat, ko je telovadnica za otroke in mladino na voljo brezplačno (majhna vstopnina). Prišlo je več kot 100 obiskovalcev. SaVoLi ima 30 inštruktorjev in dva zaposlena za polni delovni čas. Inštruktorji so za svoje delo plačani.

Kakšen je bil izziv?

Kako ste vi/klub opazili težavo?

Vključite tudi ozadje in podrobnosti o okoliščinah.

V klubu morajo ves čas dobivati nove trenerje. Mladi se po študiju odselijo iz Savonlinne. Po drugi strani pa dobivajo tudi nove trenerje od mladih, ki prihajajo študirat v Savonlinno.

Finska gimnastična zveza ima izobraževalni sistem za nove trenerje, vendar potrebe kluba niso vedno izpolnjene. Nova trenerja imata močne izkušnje iz svoje discipline, športne gimnastike, in se želita osredotočiti nanjo. Zato želi klub SaVoLi v svojem izobraževalnem sistemu uporabljati lastne izkušene vaditelje in trenerje.

Lastni vzgojitelji kluba imajo vsaj en dan/sezono za novince. Razložimo jim, kako je mogoče uporabljati različno opremo in v njihovi telovadnici in kako naj bi bili treningi čim bolj učinkoviti. Prav tako je zelo pomembno, da opravite vse osnovne položaje umetniške gimnastike, da se izognete poškodbam. Na ta način se vsako leto izobrazi približno 10 novih trenerjev.

Trenerji kluba imajo tudi skupne rekreacijske večere, na katerih načrtujejo dejavnosti v zelo kompaktni telovadnici. Razvijajo ideje o tem, "kako z opremo narediti nekaj drugačnega".

Pot novega trenerja se začne z delom pomočnika izkušenejšega trenerja. Tako se ohranja tudi delovna kultura kluba.

Seveda klub kupuje tečaje tudi od zunaj, vendar so v večini primerov prilagojeni samo njihovim potrebam. Imeli so tečaje, kot so "Kako pomagati" - pomoč pri različnih gibih (kot je vault), "Kako se srečati in sodelovati s svojo ekipo", "Vsestranska gimnastika".

Skrbijo tudi za zdravo telo svojih telovadcev in imajo triurna predavanja fizioterapevta, ki se vsakič osredotočijo na različne dele telesa in varne načine umetniške gimnastike. Fizioterapevtka pozna razmere v telovadnici SaVoLi, saj je bila tudi sama tekmovalka v gimnastiki. Klub je sredstva projekta uporabil za izdelavo platforme videoposnetkov za pomoč pri poučevanju in načrtovanju pouka.

S kom ste sodelovali?

Večina trenerjev izhaja iz kluba. Mlade gimnastičarje zanima trenerstvo. Nove inštruktorje dobijo tudi od študentov Univerze uporabnih znanosti Xamk, ki v Savonlinni študirajo za športne inštruktorje. To sodelovanje je prineslo več znanja za začetek cheerleadinga v klubu.

Kakšen je bil učinek?

Rezultati

Kaj se lahko iz njega naučimo, kakšna je njegova evropska razsežnost...

V SaVoliju se trenerji lažje pridružijo treningom, če so organizirani v njihovem domačem kraju in domači telovadnici. Prav tako je zanje koristno, da dobijo specifično usposabljanje o športni gimnastiki, ne le na splošni ravni, kot je bilo večkrat na usposabljanju zveze. Za klub je sistem stroškovno učinkovit, poleg tega pa lahko ohranjajo kakovost usposabljanja in kulturo usposabljanja v svojem klubu. Tako kot v številnih klubih na Finskem imajo tudi v klubu SaVoLi kategorije za vadnino, ki so povezane z vašo stopnjo izobrazbe. Usposabljanje je koristno tudi za trenerje. V Savonlinni so lahko ponosni na kakovost izobraževanja svojih trenerjev.

Katere ovire, izzive ali učne točke ste odkrili?

Čeprav je usposabljanje lahko dostopno, ni vedno lahko motivirati trenerjev, da pridejo na usposabljanje. Osebjem se mora individualno povezati s trenerji in jih pritegniti k sodelovanju. V večini primerov, ko se udeležite prvega usposabljanja, dobite navdih za nadaljnje učenje in nadaljevanje izobraževalne poti. Najbolj priljubljena so kratka enodnevna usposabljanja, ki jih je tudi lažje organizirati kot 2-3-dnevna usposabljanja.

Med COVID19 je bilo veliko usposabljanj na spletu.

V sezoni 2020-2021 je imelo SaVoLi 50 trenerjev na treningih Gimnastične zveze. 27 od teh je bilo prilagojenih usposabljanj za SaVoLi. Na lastnih usposabljanjih je sodelovalo 15 trenerjev. V trojčku Cheerleading zveze so imeli 5 trenerjev.

Študija primera 3: Spodbujanje telesno aktivnega življenjskega sloga z digitalnim orodjem Thing Link in Seppo.io

Ključne besede: *digital-tools, outdoor activities, physical activation, schools*

Ozadje

Anna Haapalainen je učiteljica telesne vzgoje v Mikkeliu. Uspešno je uporabila več digitalnih orodij za promocijo motivacije svojih učencev za telesno dejavnost v šoli, med urami telesne vzgoje ter tudi med drugimi urami in odmori.

Kakšen je bil izziv?

Izziv je bil, kako zagotoviti več telesne dejavnosti med šolskimi dnevi. Anna meni, da je zelo pomembno, da učenci sodelujejo v procesu načrtovanja. Tako dobijo motivacijo za izvajanje vseh dejavnosti.

Pri izzivu božičnega koledarja so bili učitelji na šoli odgovorni za razvoj dejavnosti in snemanje videoposnetka o njej. Seveda so ideje razvijali skupaj z učenci. Najbolj kritična točka je bila snemanje videoposnetka in posredovanje videoposnetka Anni. Vendar je bila na voljo tehnična podpora. Celotna šola je lahko uspeh kampanje spremljala prek YouTubea. Videli so, kolikokrat so bili videoposnetki odprti. Rezultati so bili 300-1165-krat na videoposnetek.

Anna želi tovrstne izzive razvijati tudi v prihodnje in jih narediti še bolj podobne igram. To je mogoče z aplikacijo Seppo.io. Ta aplikacija potrebuje licenco.

S kom ste sodelovali?

Sodelovala je celotna šola.

Kaj so počeli?

Ko je leta 2016 delala na manjši šoli, je Ristiinan yhtenäiskoulu s 150 učenci, so prek povezave Thing Link, <https://www.thinglink.com/scene/859751489474658304> (povezave ne delujejo več).

Nekega dne je bil izziv za vse razrede, da s svojimi stoli organizirajo shod.

Chair rally

Ko so učenci videli, da se njihovi učitelji in osebje šole zabavajo s telesnimi dejavnostmi, so tudi sami dobili motivacijo.

<https://youtu.be/tauDGDik6ml>

Tudi učenci šole so se pridružili nacionalnemu izzivu, ko je Finska praznovala 100 let neodvisnosti Koko Suomi tanssii - YouTube

Kakšen je bil učinek?

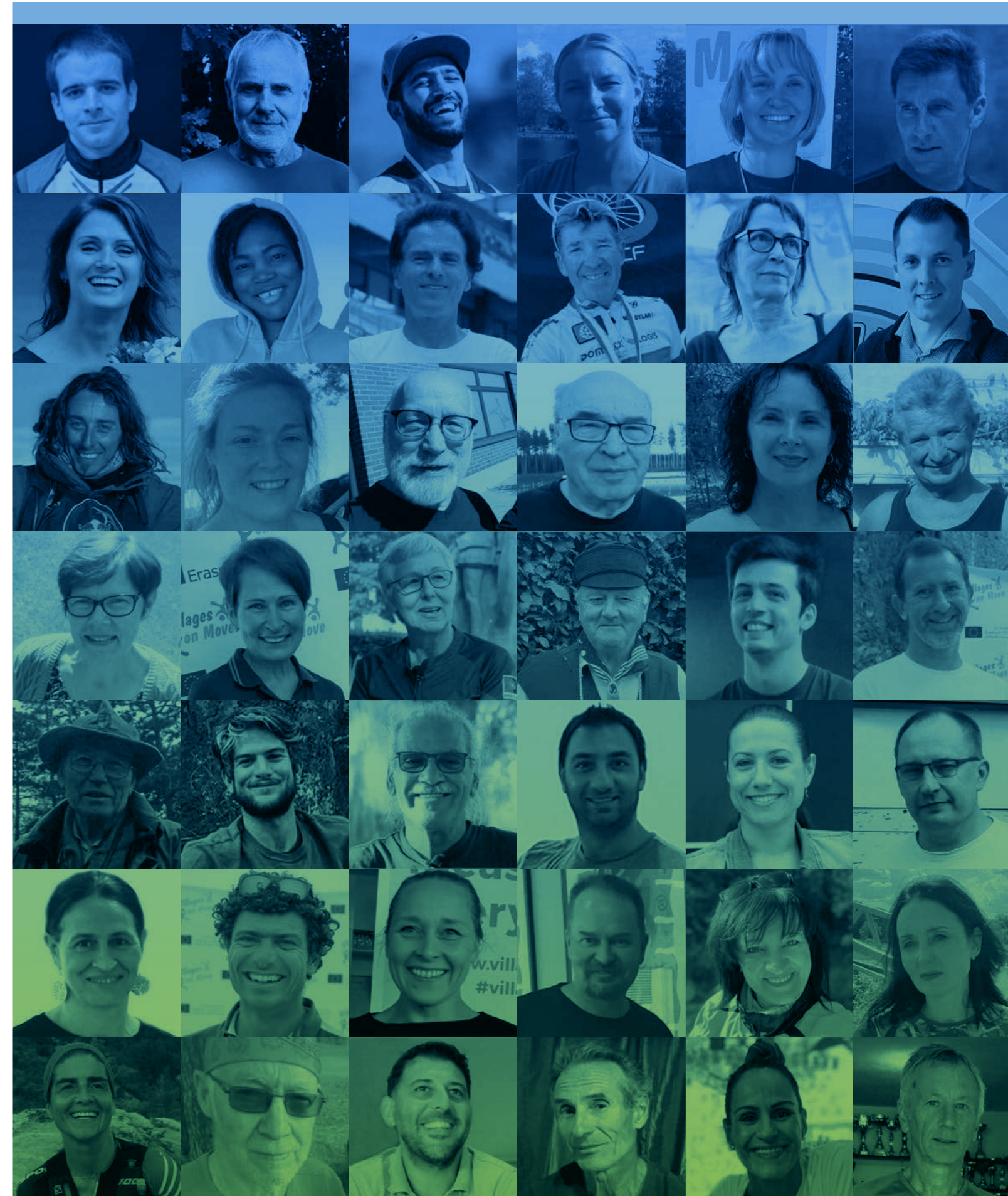
Med božično koledarsko kampanjo je novi koncept Šole v gibanju na Finskem pritegnil pozornost na šoli. Dobili so veliko idej za aktivnejše učne ure. Razume se, da je treba biti telesno aktiven ves šolski dan. Okrepil je sodelovanje na šoli in omogočil, da so ideje učencev prišle do izraza. Učenci so lahko pokazali svoje spretnosti. Velik razvoj je bil tudi na tehničnih spretnostih na področju informacijske tehnologije - tako učenci kot učitelji.

Katere ovire, izzive ali učne točke ste odkrili?

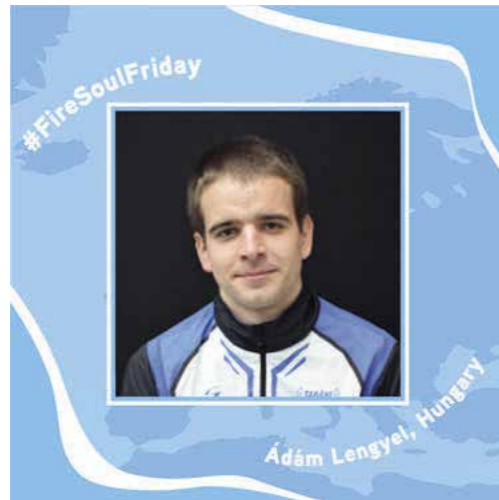
Urniki so vedno izziv. Tudi tehnična podpora je potrebovala nekaj več časa.

Druge ideje, ki jih je Anna uresničila, so digitalna loterija Sport Bingo, kjer lahko obiščete večino športnih klubov v Mikkeliju in preizkusite, katera disciplina bi vam najbolj ustrezala.

FIRE SOULS

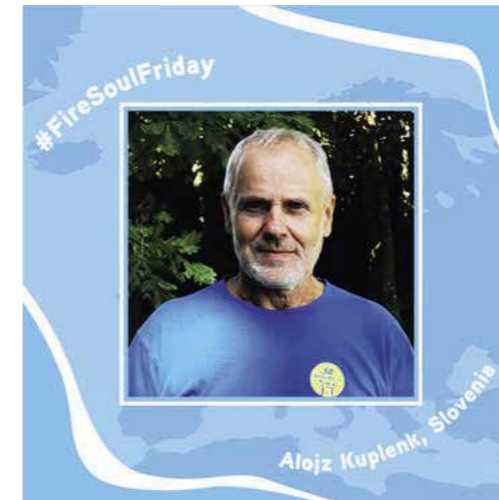
Ádám Lengyel is representing Tabáni Spartacus SKE which is the biggest orienteering club in Hungary. Ádám is a very young but enthusiastic orienteering coach in the club and also the executive president. He trains mainly children.

Lengyel Ádám képviseli a Tabáni Spartacus SKE-t, amely Magyarország legnagyobb tájfutó klubja. Ádám nagyon fiatal, de lelkes tájfutó edző, és ügyvezető elnök is a klubban. Főleg gyerekeket oktat.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Ádám Lengyel | VOMGO](#)

Organization: <http://www.tabanispartacus.hu/tajfuto/wordpress/>

Email: lengyel.adam96@gmail.com

Alojz and Stanka Kuplenk represent sports club Sports club Dobropolje that was established in 1995. Municipality Dobropolje has 3850 citizens. Alojz Kuplenk is the president of Sports club Dobropolje and he is responsible for organisation and coordination of club's programmes: recreative basketball, volleyball and futsal. They have also organized exercise programme for adults and elderly. The club has 120 members, 4 trainers and 10 volunteers.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Alojz and Stanka Kuplenk | VOMGO](#)

Organization: [Sports club Dobropolje](#)

Email: sd.dobropolje@siol.net

Športno društvo se nahaja v vasi Dobropolje in je bilo ustanovljeno leta 1995. Občina Dobropolje ima 3850 prebivalcev. Stankin mož Alojz Kuplenk je predsednik društva in je odgovoren za organizacijo in koordinacijo športnih programov društva, ki vključujejo rekreativno košarko, rekreativno odbojko, futsal, in vodene vadbe za starejše. Društvo ima 120 članov, 4 trenerje in 10 prostovoljcev.

Andreas Theodorou is a nature and outdoors lover and enthusiast. He has established the Cyprus Downhill Club and he has been a professional mountain biker for the last 3 years, racing both in local and international events.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Andreas Theodorou | VOMGO](#)

Organization: [Cyprus Downhill Club](#)

Email: andreas190593@gmail.com

Λάτρης της φύσης και της υπαίθρου. Είναι επαγγελματίας ποδηλατικής κατάβασης τα τελευταία 3 χρόνια, και αγωνίζεται σε τοπικούς και διεθνείς αγώνες.

Anna Astikainen is a gymnast from her heart. She has created her own job in Savonlinnan Voimistelu ja Liikunta artistic gymnastic club. After a big investment she now works in a new built gym as the executive manager.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Anna Astikainen | VOMGO](#)

Organization: [Savonlinnan Voimistelu ja Liikunta](#)

Email: savoli@outlook.com

Anna Astikainen on sydämeltään voimistelija. Hän on luonut oman työpaikkansa Savonlinnan Voimistelu ja liikunta – telinevoimistelu-seurassa. Suuren investoinnin jälkeen hän saa nyt työskennellä toiminnanjohtajana täysin uudessa salissa.

Anna Haapalainen is a Physical Education and health education teacher from Mikkeli, Finland. She uses several digital apps and in PE and health education, where she has developed several materials herself and shared them for colleagues.

For this work she has been nominated “*The teacher of Health education of the year*” in Finland. Anna loves her work, and she is active also herself when having free time. Gymnastics, dance and outdoor activities give her joy and wellbeing.

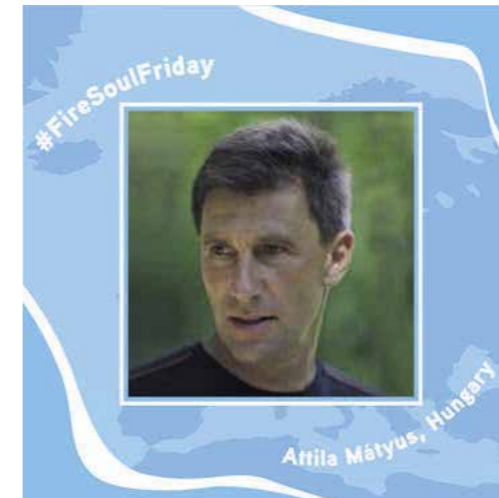
Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Anna Haapalainen | VOMGO](#)

Organization: [Rantakylä school in Mikkeli](#)

Email: anna.haapalainen@sivistys.mikkeli.fi

Anna Haapalainen on liikunnan ja terveystiedon opettaja Mikkelin Rantakylän yhtenäiskoulusta. Hän käyttää opetuksessaan lukuisia eri digitaalisia sovelluksia ja tekee niihin materiaaleja, joita hän jakaa myös kollegoidensa kanssa.

Anna on valittu ansioistaan Vuoden terveystiedon opettajaksi Suomessa. Anna rakastaa työtään ja liikkuu itsekin aktiivisesti vapaa-aikanaan. Voimistelu, tanssi ja ulkoilu antavat hänelle iloa ja hyvinvointia.

Attila Mátyus is the president of Crosskovácsi SKE. The club organizes the annual event of the Crosskovácsi MTB race and the adjoining trail running race. It also runs a bike school and operates as a hub in the region.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Attila Mátyus | VOMGO](#)

Organization: [CROSSKOVÁCSI SKE](#)

Email: crosskovacsi.se@gmail.com

Mátyus Attila a Crosskovácsi Sport és Környezetvédő Egyesület elnöke, és a Crosskovácsi MTB verseny fő szervezője. Az egyesület a népszerű, évente megrendezésre kerülő hegyikerékpár verseny mellett egyéb MTB versenyeket, tájfutóversenyeket és terepfutóversenyeket is rendez, és közösségformáló hatása is elvitathatatlan.

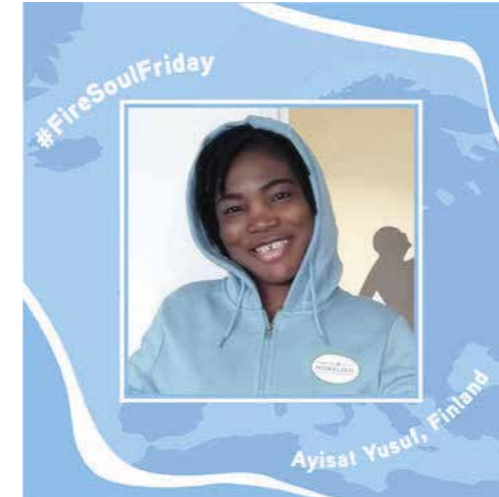
Audronė Vizbarienė represents the Republican association of pre-school physical education teachers. The organization unites teachers from all Lithuanian regions, organizes education and leading projects for physical activity promotion among preschool children.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Audronė Vizbarienė | VOMGO](#)

Organization: [Respublikinė ikimokyklinio ugdymo kūno kultūros pedagogų asociacija \(RIUKKPA\)](#)

Email: riukkpa@gmail.com

Audronė Vizbarienė yra Respublikinės ikimokyklinio ugdymo kūno kultūros pedagogų asociacijos (RIUKKPA) prezidentė. Ši organizacija vienija pedagogus iš visų Lietuvos regionų, vykdo šviečiamąją bei projektinę veiklą, susijusią su ikimokyklinio amžiaus vaikų fizinio aktyvumo skatinimu.

Ayisat Yusuf represents Monaliiku ry. They provide physical activities and inclusion among immigrant women and immigrant families. Ayisat has strong passion and interest for sport, women empowerment and equality.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Ayisat Yusuf | VOMGO](#)

Organization: [Monaliiku ry](#)

Email: ayizat7@yahoo.com

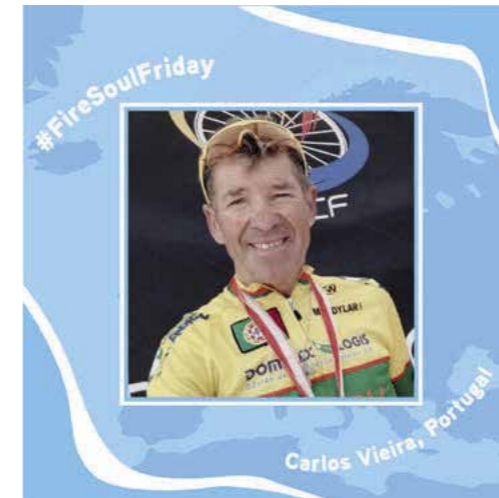
Carlos Carmino is a physical education teacher, a coach and an athlete who does not live without sports. He represents the Leiria Marcha Atlética Clube. He is one of the establishers of this small club in Leiria. During his carrier Carlos has coached several athletes, who has participated important racewalking competitions, including the Olympic Games.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Carlos Carmino | VOMGO](#)

Organization: [Leiria Marcha Atlética Clube](#)

Email: carlos.carmino@gmail.com

Carlos Carmino é professor de educação física, treinador e um atleta que não vive sem desporto. Representa o Leiria Marcha Atlética Clube, um pequeno clube de Leiria, que ajudou a fundar. Durante sua carreira como técnico, ele tem ajudado vários atletas a prepararem-se para competições importantes, inclusive para os Jogos Olímpicos.

Carlos Vieira the “firefighter-cyclist”, had the passion for cycling. He started his career as a professional cyclist at a very young age and went through several clubs, representing them in competitions. At the União de Ciclismo de Leiria he was the manager, the coach, and the inspiration for the younger cyclists.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Carlos Vieira | VOMGO](#)

Organization: [União de Ciclismo de Leiria](#)

Email: info@ucl.pt (not private)

Carlos Vieira o “bombeiro-ciclista”, representa a paixão pelo ciclismo. Iniciou a sua carreira como ciclista profissional ainda muito jovem e passou por vários clubes, representando-os em competições. Na União de Ciclismo de Leiria foi o gestor, o treinador e a inspiração dos mais jovens.

Clara Leão is a Fire Soul from Portugal. She is a professor and director of Escola de Dança Clara Leão that accepts to teach classes to any individual as she defends dance is for everyone! She aims for people in the future to experience dancing and feel the extraordinary power it has on allowing each person to discover themselves.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Clara Leão | VOMGO](#)

Organization: [Escola De Dança Clara Leão](#)

Email: clara.leao@ipleiria.pt

Clara Leão é uma Fire Soul de Portugal. É professora e diretora da Escola de Dança Clara Leão e aceita dar aulas a qualquer individuo pois defende que a dança serve para todos!

Clara Leão chegou a Leiria há vários anos e desempenhou um papel fulcral no desenvolvimento da dança na cidade. Pretende que no futuro mais indivíduos experimentem a dança para sentirem a extraordinária capacidade que esta tem de promover a descoberta de si próprio.

Dainius Čiuprinskas represents “Tornado” basketball school in Kaunas and Kaunas district. They have more than 850 young basketball players practicing their skills. Every year the school organizes a few social physical activity events that involves the whole community.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Dainius Čiuprinskas | VOMGO](#)

Organization: [Basketball school “Tornadas”](#)

Email: dainius.ciuprinskas@tornadas.lt

Dainius Čiuprinskas yra Kauno “Tornado” krepšinio mokyklos direktorius. Jie turi daugiau nei 850 jaunų krepšininkų, praktikuojančių savo įgūdžius. Kiekvienais metais mokykla organizuoja keletą socialinių akcijų apie fizinį aktyvumą, į kurias įtraukiami ne tik darbuotojai, bet ir visa sporto mokyklos bendruomenė.

Elias Mantovanis has a passion for kitesurfing. He developed his own enterprise, Kahuna Surfhouse, to fulfill all needs of a kitesurfer, their families and friends and spectators of the sport. Elias discovered kitesurfing 20 years ago before it was a mainstream sport in Cyprus. After searching for knowledge and business models of kitesurfing abroad, he was the first one in Cyprus to become a certified instructor, gave up his 'normal' job and dedicated everything to his passion.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Elias Mantovanis | VOMGO](#)

Organization: [Kahuna Surfhouse](#)

Email: info@kahunasurfhouse.eu

Το Kahuna Surfhouse είναι πλήρως εξοπλισμένο για να παρέχει όλες τις διευκολύνσεις που έχουν ανάγκη ένας kitesurfer, η οικογένεια και οι φίλοι του όπως επίσης και οι θεατές του αθλήματος. Ο Ηλίας ανακάλυψε το kitesurfing 20 χρόνια πριν να διαδοθεί σαν άθλημα στην Κύπρο. Εθίστηκε στο άθλημα και άρχισε να ταξιδεύει σε hotspots παγκοσμίως. Οι φίλοι του ζητούσαν να τους διδάξει (δεν υπήρχαν εκπαιδευτές στην Κύπρο). Έγινε πιστοποιημένος εκπαιδευτής, εγκατέλειψε τη «φυσιολογική» δουλειά του και αφιέρωσε τα πάντα στη δημιουργία ενός πλήρως εξοπλισμένου κέντρου surfing όπως είχε δει σε άλλες χώρες.

Elisabeth Cans represents G-sport Tienen vzw sport club. The sports club offers tennis, dance, gymnastics and swimming to children and adults with disabilities. The ages of the participants range from 6 to 60. They work a lot with volunteers, to whom they pass on their knowledge of the sport and their teaching skills. Elisabeth mainly coaches the gymnasts and the dancers. She is also the coordinator of the club.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Elisabeth Cans | VOMGO](#)

Organization: [G-sport Tienen vzw](#)

Email: elisabeth.cans@ucll.be

De sportclub biedt tennis, dans, gym en zwemmen aan kinderen en volwassenen met een beperking aan. De leeftijden van de deelnemers gaan van 6 tot 60. Ze werken veel met vrijwilligers aan wie ze hun kennis van de sport en hun didactische vaardigheden doorgeven. Elisabeth begeleidt voornamelijk de gymnasten en de dansers. Ze is ook de coördinator van de club.

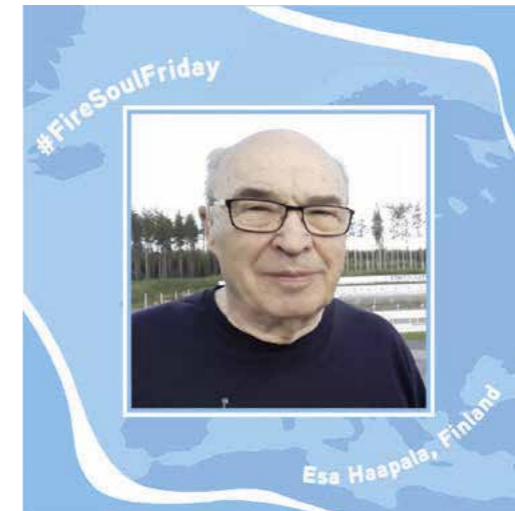
Erkki Tervo is representing Keurusjumppa ry. gymnastic club in a rural town in Finland. He is a specialist in making facilities for gymnastics, and he has helped tens of clubs and training centers to develop their gyms and equipment in Finland. As a lecturer in the University of Jyväskylä he educated gymnastics for PE teachers for several decades.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Erkki Tervo | VOMGO](#)

Organization: [Keurusjumppa ry.](#)

Email: erkki.tervo@gmail.com

Erkki Tervo edustaa Keurusjumppa ry:tä. Hän on voimisteluolosuhteiden suvereeni asiantuntija Suomessa ja on auttanut kymmeniä seuroja ja valmennuskeskuksia Suomessa kehittämään voimistelun olosuhteitaan. Toimiessaan yliopistolehtorina Jyväskylässä hän opetti telinevoimistelua tuleville liikunnanopettajille vuosikymmenien ajan.

Esa Haapala is from Kontiolahden Urheilijat ry., biathlon club from Joensuu, Finland. He has developed the Biathlon stadium in Kontiolahti to a world famous biathlon venue. They organize a yearly World Cup competitions there, and they have had also two World Championship competitions. In December 2020 Esa was nominated as the chair of honor in the Finnish Biathlon Federation.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Esa Haapala | VOMGO](#)

Organization: [Kontiolahden Urheilijat ry.](#)

Email: esa.haapala2@gmail.com

Esa Haapala on kehittänyt Kontiolahden ampumahiihtostadionista maailmankuulun kilpailupaikan. Vuosittain stadionilla järjestetään maailman Cupin osakilpailu, ja kaksi kertaa on järjestetty myös Maailmanmestaruuskisat ampumahiihdossa. Ampumahiihtoliiton syysliittokokous kutsui joulukuussa 2020 Esa Haapalan Suomen Ampumahiihtoliiton kunniapuheenjohtajaksi.

Giedrė Žlibinienė is a physical education teacher at Rietavas Laurynas Ivinskis Gymnasium. Her disciplines are dance, aerobic, volleyball and fitness exercise. She organizes games and challenges that promote physical activity not only among children and young adults, but also adults and elderly within Rietavas community.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Giedrė Žlibinienė | VOMGO](#)

Organization: [Rietavas Laurynas Ivinskis Gymnasium](#)

Email: lenggrete@gmail.com

Giedrė Žlibinienė yra Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijos kūno kultūros mokytoja. Jos propaguojamos fizinio aktyvumo formos yra linijiniai ir aerobiniai šokiai, tinklinis bei sveikatingumo mankštos. Ji kartu su bendraminčiais organizuoja žaidimus ir iššūkius, skatinančius fizinį aktyvumą ne tik vaikams ir jaunimui, bet ir visai Rietavo bendruomenei.

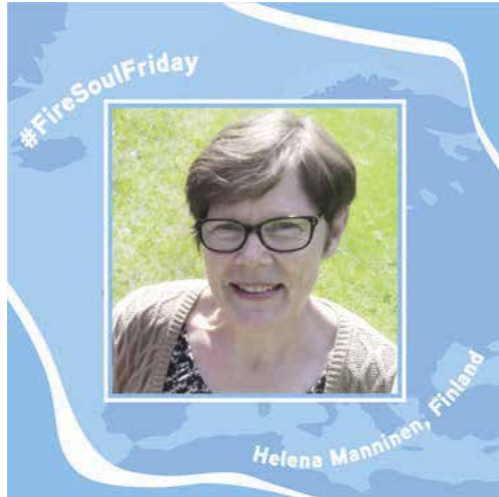
Gyula Pásztor is a physical education teacher and a coach in the Kiskőrös area in Hungary. However, he is much more than that. He has inspired and motivated people of various ages to get engaged in movement and sport and created communities around health related activities. Besides general PE tasks in schools he has also raised generations of athletes in gymnastics, handball, football and swimming.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Gyula Pásztor | VOMGO](#)

Organization: [Kiskőrösi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola](#)

Email: crosskovacsi.se@gmail.com (not private)

Pásztor Gyula testnevelő tanár és edző a Kiskőrös térségében. Ő azonban ennél sokkal több. Mozgásra ösztönzi és motiválja az embereket, kortól függetlenül és inspiráló, jókedvű közösségeket hoz létre az egészségmegőrzéssel kapcsolatos tevékenységeken keresztül. Az iskolai testnevelési feladatokon túl edzőként tornász, kézilabda, futball és úszás sportolók generációit is felnevelte.

Helena Manninen represents Haukivuoren kisailijat ry sport club. It is a multidisciplinary sport club with different divisions: track and field, skiing, fitness, orienteering, gymnastics and ball sports. The club offers wide range of sport possibilities for all ages.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Helena Manninen | VOMGO](#)

Organization: [Haukivuoren kisailijat ry](#)

Email: helena.manninen@haukivuori.fi

Irma Maurienė represents Vilkaviškis Nordic Walking Club. The aim of their activities and ideas is to promote Nordic walking as a great form of leisure physical activity and to develop modern approach to exercise and healthy lifestyle.

Irma Maurienė atstovauja Vilkaviškio šiaurietiško ėjimo klubą. Mūsų veiklos ir idėjų tikslas – populiarinti šiaurietišką ėjimą, kaip puikią sporto šaką, laisvalaikio leidimo formą, formuoti šiuolaikišką požiūrį į mankštinimąsi, plėtoti sveiką gyvenseną.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Irma Maurienė | VOMGO](#)

Organization: [Vilkaviškis Nordic Walking Club](#)

Email: nwcvilkaviskis@gmail.com

Isabel Monteiro is a Fire Soul from Portugal. She is one of the original founding members of COC – Center Orientation Club. Besides being a devoted athlete with a lot of passion for the sport, she has worked for good management in the club. She has joined in organizing the veteran world’s championship in 2008 and Portugal-O-meeting in 2004, both held near Leiria.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Isabel Monteiro | VOMGO](#)

Organization: [COC – Clube de Orientação do Centro](#)

Email: info@coc.pt

Isabel Monteiro é uma Fire Soul de Portugal. É um dos membros iniciais do que tornaria o COC – Clube de Orientação do Centro de hoje. Além de ser uma atleta devota com imensa paixão pelo desporto, ela é uma pedra basilar na gestão do clube. Ela também ajudou na gestão de dois grandes eventos na região, o campeonato do mundo de veteranos em 2008 e o Portugal-o-meeting em 2004. Ambos grandes eventos que necessitaram de imensas pessoas, imensos recursos, preparação e paixão.

Jan Smeyers has been elected as King and headman (chairman) of Sint-Sebastiaansgilde, a traditional marksmen’s guild. They practice archery (handbows), but they also are a cultural association. In 2022, the club will celebrate its 600th anniversary. “Unsolicited and unpaid”: that is the true guild spirit.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Jan Smeyers | VOMGO](#)

Organization: [Saint Sebastians guild of Retie](#)

Email: smeyersjan@telenet.be

Op 31 jarige leeftijd in 1988 is Jan samen met zijn vrouw bij de schuttersgilde gegaan. Een jaar later werd hij koning van deze gilde en in 1991 werd hij verkozen tot hoofdman (voorzitter) van deze schuttersgilde. Dat is hij tot op heden nog steeds. De gilde is niet alleen een schuttersgilde (handboog) maar ook een culturele vereniging. In 2022 bestaat de club 600 jaar. “Ongevraagd en onbetaald”: dat is de echte gildegeest.

Jef Denruyter is trainer, administrator and youth and event coordinator of Gymnastics club Tienen. Together with the swimming club they are the largest sports club in Tienen. The club offer sports for all ages. They have also introduced new sports such as freerunning and parkours. Recently they invested in a new hall. Next year also people with special needs can enjoy sports in Gymnastics club Tienen.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Jef Denruyter | VOMGO](#)

Organization: [Gymnastics club Tienen](#)

Email: jef.denruyter@gymclubtienen.be

Jef is trainer, administrateur en jeugd- en eventencoördinator van de sportclub. Samen met de zwemclub is de gymclub de grootste sportclub in Tienen. Ze bieden sporten aan voor alle leeftijden. Ook hebben ze nieuwe sporten geïntroduceerd zoals freerunning en parkours. Het 650ste lid heeft zich onlangs ingeschreven. Ze hebben een nieuwe zaal sinds kort. Volgend jaar zullen ze ook starten met G-sport.

José Artur represents the Speleology Nucleus of Leiria (NEL) and is one of its founders. NEL started in 1981 with speleology, but now its members practice many other sports, such as climbing, diving, paragliding, trail – and the club remains open to new interests. NEL is a group of friends and they love to be connected with nature.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | José Artur | VOMGO](#)

Organization: [Núcleo de Espeleologia de Leiria](#)

Email: zeartur1@gmail.com

José Artur representa o Núcleo de Espeleologia de Leiria (NEL) e é um dos seus fundadores. O NEL começou em 1981 com a espeleologia, mas os seus membros praticam hoje muitas outras modalidades, como escalada, mergulho, parapente, trail, e o clube continua aberto a novos interesses. O NEL é um clube que gosta muito de desporto, sempre em comunhão com a natureza e é, acima de tudo, um grupo de amigos.

László Schönviszky has been the president of MTE since 2009. Established in 1891, MTE is one of the most important tourist associations in Hungary. At present it has over 500 members, and they organize excursions, races, cultural events and get-togethers throughout the year. It also operates the tourist house in Dobogókő

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | László Schönviszky | VOMGO](#)

Organization: [Magyar Turista Egyesület \(MTE\)](#)

Email: mte.elnok@gmail.com

A Magyar Turista Egyesület (MTE) Magyarország legrégebbi és egyik legjelentősebb turista egyesülete. Schönviszky László 2009 óta vezeti az egyesületet.

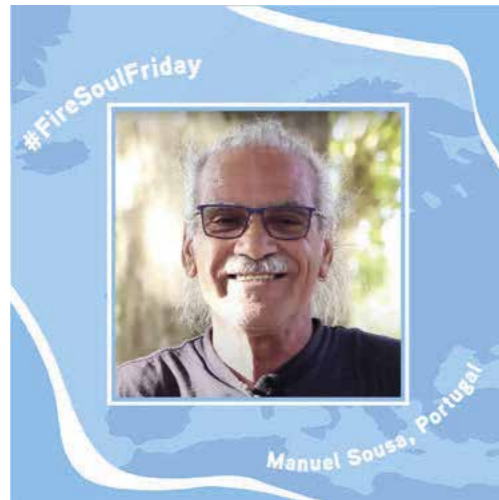
Liam Iakovou represents rock climbing sport. They climb up, down or across natural rock formations in Cyprus or artificial rock walls.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Liam Iakovou | VOMGO](#)

Organization: Climbing club – RedPoint (coming soon)

Email: not available

Η αναρρίχηση είναι ένα άθλημα στο οποίο οι συμμετέχοντες ανεβαίνουν πάνω, κάτω ή κατά μήκος φυσικών πετρωμάτων ή τεχνητών βράχων.

Manuel Sousa is a Fire Soul from Portugal. Although his physical limitations he has a powerful soul that led him to establish his club APD – Leiria. Manuel has represented Portugal in several countries and has done challenging sports like karting, athletics, skydiving, sailing and others. Manuel is a perfect example of a selfless person who loves what he does, from the bottom of his heart.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Manuel Sousa | VOMGO](#)

Organization: [APD – Leiria \(Associação Portuguesa de Deficientes – Leiria\)](#)

Email: info-leiria@apd.org.pt

Manuel Sousa é uma Fire Soul de Portugal. Apesar das suas visíveis limitações tem uma garra que o levou a fundar o seu clube, representar Portugal em vários países e a fazer vários desportos como karting, atletismo, salto de paraquedas, navegar, entre outros. Manuel é o exemplo perfeito de uma pessoa altruista que adora o que faz, do fundo do seu coração.

Marios Argyrou is the founder of TALENTO Sports Academy, a multisport academy, which aims to engage kids from the age of 3 in the sports environment and philosophy. The club is very innovative in the field of sports and they aim at intervening with the whole family.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Marios Argyrou | VOMGO](#)

Organization: [Talento Sports Academy](#)

Email: margyrou9@hotmail.com

Ο Μάριος είναι ο ιδρυτής της Αθλητικής Ακαδημίας TALENTO, μιας ακαδημίας διαφόρων αθλημάτων, η οποία στοχεύει να προσελκύσει παιδιά από την ηλικία των 3 στο αθλητικό περιβάλλον και φιλοσοφία. Το Talento Sports είναι μια καινοτόμα ακαδημία στο χώρο του αθλητισμού με στόχο την παρέμβαση σε όλη την οικογένεια.

Marisa Barroso is a teacher at IPL, Leiria, Portugal. Her passion is to pass her students the role of Portuguese culture, mainly Traditional Dances. Marisa Barroso is organising a big event in Leiria, All Dance. There, it doesn't matter if an individual doesn't know how to dance, the important thing is that everyone move and respect each other while having fun. Marisa's students teach traditional dances in All Dance in the real life context to a group of people with diversity of several generations, nationalities and cultures.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Marisa Barroso | VOMGO](#)

Organization: [Polytechnic Institute of Leiria \(IPL\) / All Dance](#)

Email: marisa.barroso@ipleiria.pt

Marisa Barroso é uma jovem professora do IPL, Leiria, Portugal. Marisa tenta transmitir aos seus alunos o papel das danças tradicionais na cultura portuguesa. Esta professora é a responsável pelo evento All Dance que ocorre todos os anos em Leiria. Este é um evento importante para a cidade pois não importa se os participantes não sabem dançar, o importante é que haja respeito e muita diversão. O All Dance é um evento no qual a professora Marisa Barroso coloca os seus alunos em palco, para que estes ensinem uma parte da cultura portuguesa, as danças tradicionais. Os estudantes partilham o seu conhecimento num contexto em que existe uma grande diversidade de culturas, gerações e nacionalidades.

Markku Häkkinen represents Juvan Kisa ry (JiiKoo) sport club. The club was established to promote football in Juva. Later also floorball. No paid employees; all people involved are volunteers.

"Seuramme on perustettu aikoinaan edistämään jalkapalloilua Juvalla. Vuonna 1997 lajivalikoimaan tuli mukaan salibandy ja sähly. Jäseniä seurassamme on n. 200. Palkattua henkilöä meillä ei tällä hetkellä ole lainkaan, kaikki toimivat vapaaehtoisina."

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Markku Häkkinen | VOMGO](#)

Organization: <http://www.juvankisa.fi/>

Email: markku.hakkinen@ppc.inet.fi

Martina Hirschmann represents Sports club Ando Hirschmann. The club is a member of the Association of Mixed Martial Arts and submission grappling of Slovenia A.M.A.H. since 2005 and participates in the national championships in Jiu-jitsu submission grappling (ground fight, Combat Jiu Jitsu).

The club is also a member of the Sports Union of Slovenia from 2013 to 2014 and obtained the Healthy Association Quality Label by promoting healthy lifestyle and physical activity to strengthen health through appropriate planning, management and implementation in recreational sports programs.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Martina Hirschmann | VOMGO](#)

Organization: [Sports club Ando Hirschmann](#)

Email: martinaagv@gmail.com

Društvo je član Zveze mešanih borilnih veščin in submission grappling Slovenije A.M.A.H. od leta 2005 in sodeluje na državnih prvenstvih v Jiu-jitsu submission grappling (parтерна borba, Combat Jiu Jitsu).

Društvo je član Športne unije Slovenije od leta 2013 in v letu 2014 je pridobilo Znak kakovosti Zdravo društvo z omogočanjem in spodbujanjem zdravega življenjskega sloga in telesne dejavnosti za krepitev zdravja z ustreznim načrtovanjem, vodenjem, izvajanjem in ovrednotenjem športno rekreativnih programov.

Miguel André loves the sea. First he started practicing bodyboarding as a hobby during his Summer holidays and then he became a lifeguard. Later he graduated from Sports and Physical Education university and founded a surfing and bodyboarding school. Since the opening in 2006 MURILLO`S Surf & Bodyboard ACADEMY has served hundreds of clients, Portuguese and foreign.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Miguel André | VOMGO](#)

Organization: [Murillo's Surf and Bodyboard Academy](#)

Email: miguel.andre@murillosacademy.com

Miguel André está ligado ao mar desde a infância. Começou a praticar bodyboard como hobby nas férias de verão, depois tornou-se salva-vidas, depois formou-se em Desporto e Educação Física e fundou uma escola de surf e bodyboard. Desde a sua inauguração em 2006 a escola recebeu centenas de pessoas, portuguesas e estrangeiras.

Miha Kobe represents basketball club Eagles Postojna. The club provides basketball programmes to citizens of Postojna in both, grassroots sport and competitive sport. Municipality Postojna has 16.000 citizens. Even though the club was established only three years ago, the club already has 80 members. With the idea to connect all members they organize several sport events throughout the whole year. In this way they get to know and play sports with each other.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Miha Kobe | VOMGO](#)

Organization: [Basketball Club Eagles Postojna](#)

Email: miha.kobe@kkorlipostojna.si

Košarkarski klub Orli Postojna zagotavlja programe za občane Postojne, tako rekreativne kot tekmovalne. Postojna ima 16000 prebivalcev. Trije košarkarski trenerji vzgajajo nove košarkarske upe, nudijo pa tudi programe za začetnike in odrasle rekreativce. Klub je bil ustanovljen pred tremi leti, kljub temu pa ima že 80 uradnih članov. Z željo povezovalna skupnosti organizirajo različne dogodke skozi celotno leto, kjer se lahko občani zabavajo in družijo ob igranju športa.

Mira Lojonen represents Viinijärven urheilijat, a Finnish Baseball "Pesis" club in Eastern Finland. The club is specialized in women's teams, but they also have nowadays men playing in a recreational team.

The club has earlier been in the highest level in the League in Finland, and now the board is making hard work to develop their own young players' teams to be able to rise again the steps towards the League.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Mira Lojonen | VOMGO](#)

Organization: [Viinijärven Urheilijat ry](#)

Email: mira.c.lojonen@gmail.com

Mira Lojonen johtaa naisten pesäpalloseurana tunnettua Viinijärven Urheilijoita. Nykyisin heillä tosin on myös miehiä pelaamassa "höntsä"pesistä. Seuralla on maineikas historia naisten pesäpallotarjoissa. Nyt ViU:n hallitus Miran johdolla tekee hartiavoimin töitä nostaakseen nuoret joukkueensa takaisin kohti ylintä sarjatasoa.

Petri Tikkanen has made huge development work in RiU multidisciplinary sport club with different sport activities for everyone. The club owns dancing center Metsälinna, where they are organizing different events and have over 10 000 visitors every summer.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Petri Tikkanen | VOMGO](#)

Organization: [Ristiinan Urheilijat ry \(RiU\)](#)

Email: p.tikkanen@gmail.com

Ristiinan Urheilijat r.y. on yleisseura, jossa on lajeina yleisurheilu, hiihto, lentopallo, salibandy ja harrasteliikunta. Lisäksi seuralla on omistuksessa hovi- ja tanssikeskus Metsälinna, missä järjestetään tansseja muita tapahtumia kesä-syyskuun välisenä aikana. Metsälinnassa on kesän aikana yli 10000 käyntiä eri tapahtumissa.

Rasa Semoškienė is an active member of Raudondvaris community. With her everyday activities she inspires people to move more and have healthy lifestyle. Every year she and her family organize a bicycle tour for their community members and friends.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Rasa Semoškienė | VOMGO](#)

Organization: Raudondvaris community

Email: rasasemos@gmail.com

Rasa Semoškienė yra aktyvi Raudondvario bendruomenės narė. Savo kasdiene veikla ji įkvepia žmones daugiau judėti ir sveikai gyventi. Ji ir jos šeima kiekvienais metais organizuoja dviračių turo dieną savo bendruomenės nariams bei draugams.

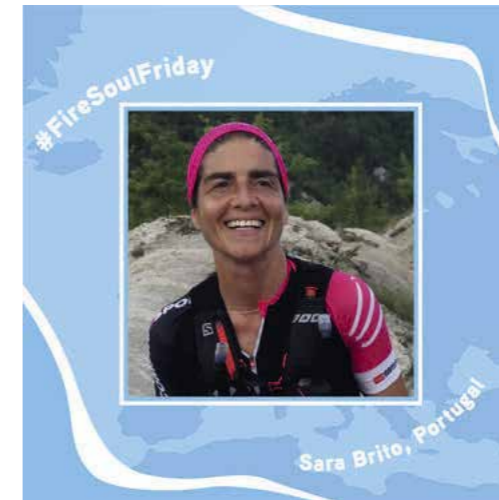
Rasa Simanavičienė represents sport dance club “Junda”. They provide dancing lessons for all ages and organize concerts, competitions, festivals, parties, also summer camps for children. The goal of the club is to bring together as many people as possible for a cultural and active sports leisure.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Rasa Simanavičienė | VOMGO](#)

Organization: [Dance club “Junda”](#)

Email: rasa.simana@gmail.com

Rasa Simanavičienė atstovauja sportinių šokių klubui „Junda“. Jie rengia šokių pamokas įvairaus amžiaus asmenims ir organizuoja šokių konkursus, festivalius, koncertus bei vakarėlius, taip pat vasaros stovyklas vaikams. Klubo tikslas – suburti kuo daugiau žmonių kultūringam, aktyviam, sportiškam laisvalaikiui.

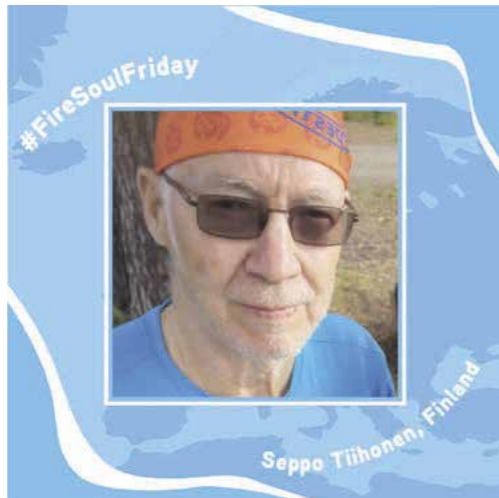
Sara Brito is a physical education teacher and trail athlete who represented Portugal many times in Trail Competitions. At the club Sara stimulates the younger generations to enjoy the wellbeing and appreciate the pleasure of little moments in quotidian, she also desires that each of them respects each other. Sara intends to continue to be the role model for her students and for her young athletes at the club. She wants to inspire them to practise physical activity and to know the importance of that to the human wellbeing.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Sara Brito | VOMGO](#)

Organizations: [Clube de Atletismo da Barreira \(Athletics\)](#),
[Escola Secundária Francisco Rodrigues Lobo \(Highschool\)](#)

Email: sabrito70@gmail.com

Sara Brito é uma professora de educação física e uma atleta de Trail que representou Portugal inúmeras vezes em competições internacionais. No seu clube, Sara estimula uma nova geração de praticantes a desfrutar do bem-estar (da prática de atividade física) e também dos pequenos momentos do quotidiano, igualmente quer que haja respeito mútuo entre os seus atletas. Sara pretende continuar a ser um exemplo para os seus estudantes e para os seus atletas, tenciona inspirar a geração mais jovem a praticar atividade física e em simultâneo a reconhecerem a importância da mesma no bem-estar do ser humano.

Seppo Tiihonen says that “Developing hobbies benefits the community, but you need to be willing to “sacrifice” your own time”. In Seppo’s club all activities are based on voluntary pursuits.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Seppo Tiihonen | VOMGO](#)

Organization: [Mikkelin Latu ry](#)

Email: seppotiiho@gmail.com

Seppo Tiihosen mukaan “Mikkelin Latu ry tukee ja edistää kaikenikäisten kansalaisten ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa. Harrastustoiminnassa on paljon tekemistä yhteiseksi hyväksi, mutta omaa aikaa pitää olla valmis uhraamaan. Omassa yhdistyksessäni kaikki toiminta perustuu vapaaehtoiseen harrastamiseen.”

Stelios Papageorgiou is the founder of Akamas Sports Club and a passionate individual actively involved in various sports activities. He creates and promotes events and sports opportunities in Cyprus and especially in his hometown Paphos.

Akamas Sports Club is a Rhythmic and Artistic Gymnastics club based in Paphos. The purpose of the club is to give the opportunity to all children, to be actively involved in sports, love sports, socialize, increase confidence and quality of their life.

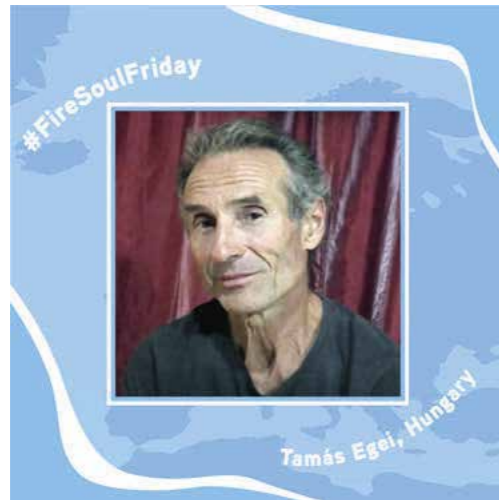
Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Stelios Papageorgiou | VOMGO](#)

Organization: [Akamas Sports Club](#)

Email: papageoste@gmail.com

Ο Ακάμας είναι ένας νέος Πολιτιστικός – Γυμναστικός σύλλογος με έδρα την Πάφο. Σκοπός ίδρυσης του συλλόγου είναι να δώσει την ευκαιρία σε όλα τα παιδιά, να ασχοληθούν ενεργά με τον αθλητισμό, να αγαπήσουν τον αθλητισμό, να κοινωνικοποιηθούν, να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση και ποιότητα στο τρόπο ζωής τους.

Ο Στέλιος είναι ένα παθιασμένο άτομο που συμμετέχει ενεργά σε διάφορες αθλητικές δραστηριότητες και είναι ιδρυτής του Γυμναστικού συλλόγου Ακάμας. Δημιουργεί και να προωθεί εκδηλώσεις και αθλητικές ευκαιρίες στην Κύπρο και ιδιαίτερα στην πόλη του Πάφο.

Tamás Egei comes from a small village and although he no longer lives in Kincsesbánya, he wants to boost the sporting life there. They started organizing trail run races for primary school children in the village with a couple of his childhood friends.

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Tamás Egei | VOMGO](#)

Organization: [Kincses-Cross SKE](#)

Email: euepitoalpin@gmail.com

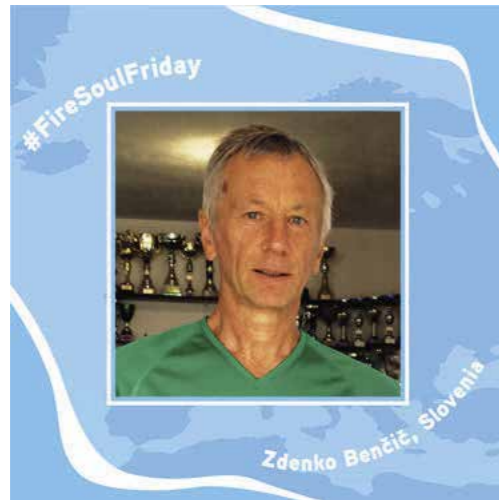
Tamás egy kis faluból származik, és bár már nem ott lakik, fel akarja lendíteni az ottani sportéletet. Emiatt terepfutó versenyeket kezdtek szervezni a faluban pár gyermekkori barátjával, főleg általános iskolások számára.

Ticha Penicheiro

Basketball was her first love, so she knew that once she retires, she would stay close to the game, so she is a sports agent now representing women basketball players in WNBA and overseas. Once retired she did not want to be just an agent but also a mentor, as somebody that can help young ladies have a future, a great career on and off the court. It has a way of giving back to the game of basketball. She considers the physical activity to be very important for physical and mental health. Although she stopped playing eight years ago, she remained active. She tries to practice physical activity at least five times a week to stay in shape and take care of her body.

O basquetebol foi o seu primeiro amor e sempre soube que quando terminasse a carreira enquanto jogadora, ficaria em contacto com a modalidade. É atualmente agente desportiva, representando mulheres jogadoras de basquetebol na WNBA e em outros Países e também uma mentora, que ajuda jovens atletas a ter um futuro, uma excelente carreira dentro e fora do campo. Uma forma de retribuir ao basquetebol o que o desporto fez por si. Ticha considera a atividade física muito importante para a saúde física e mental e por isso permanece ativa.

Zdenko Benčič represents Sports club Vrhpolje. The club was established in 2002, and has now 30 members. Village Vrhpolje is a part of the Municipality Hrpelje – Kozina, the whole municipality has a little more than 4 thousand citizens. The club organizes several sport events for recreatives, the most popular is called Vrhpoljada. Fifteen volunteers and three trainers organize sport activities to the local community (futsal, cycling, hiking, Nordic walking).

Video: [FIRE SOULS OF SPORT | Zdenko Benčič | VOMGO](#)

Organization: [Sports Recreative Club Vrhpolje](#)

Email: zdenko.bencic@gmail.com

Športno društvo Vrhpolje organizira več športnih dogodkov za reaktivne športnike, najbolj znani se imenuje Vrhpoljada. 15 prostovoljcev in trije usposobljeni trenerji zagotavljajo športne dejavnosti za skupnost, kot so futsal, nordijska hoja, kolesarjenje. Klub je bil ustanovljen leta 2002 in ima 30 uradnih članov in se nahaja v vasi Vrhpolje, ki je del občine Hrpelje-Kozina. Celotna občina ima samo 4 tisoč prebivalcev.

Razpredelnica

Naslov Priročnik za športna društva v ruralnem okolju

Izdajatelj Politehnika Leiria

Pravice pridržane nobenega dela te publikacije ni dovoljeno razmnoževati ali prenašati na kakršni koli način, elektronsko, mehansko, s fotokopiranjem ali kako drugače, brez predhodnega dovoljenja izdajatelja. © 2022

Urednika José Amoroso in Paula Simões

Študije primerov, ki so jih zbrali in napisali

Marita Mattila (Xamk), Sari Tuuva-Hongisto (Xamk), Michalis Koliandris (CSI), Efstathios Christodoulides (CSI), Petra Muraus (ESLi), Laura Žlibinaitė (KUAS), Viktorija Piščalkienė (KUAS), Petras Aleksonis (KUAS), Zachary Egish (UCLL), Enikő Nagy (Crosskovacsi), Petra Egei (Crosskovacsi), Mojca Markovič (SUS), Domen Žigante (SUS), Ana Poim (LFO), João Botas (LFO), Paula Simões (IPLeiria), José Amoroso (IPLeiria)

V lasti družbe Vilages on the Move GO project

Dizajn Rui Lobo

Produkcija projekta Vilages on the Move GO

ISBN 978-989-8797-76-6

Ta projekt je financirala Evropska komisija. Ta publikacija odraža le stališča avtorja in Komisija ni odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

